CHRISTIANIA SJØMANDSFORENING

GJENNEM 75 AAR

1846—1921

CHRISTIANIA SJØMANDSFORENING

GJENNEM 75 AAR

CHRISTIANIA SJØMANDSFORENING

GJENNEM 75 AAR

Utarbeidet av:

Redaktionssekretær RAGNVALD RASMUSSEN
og
Overretssakfører AUG. PEDERSEN

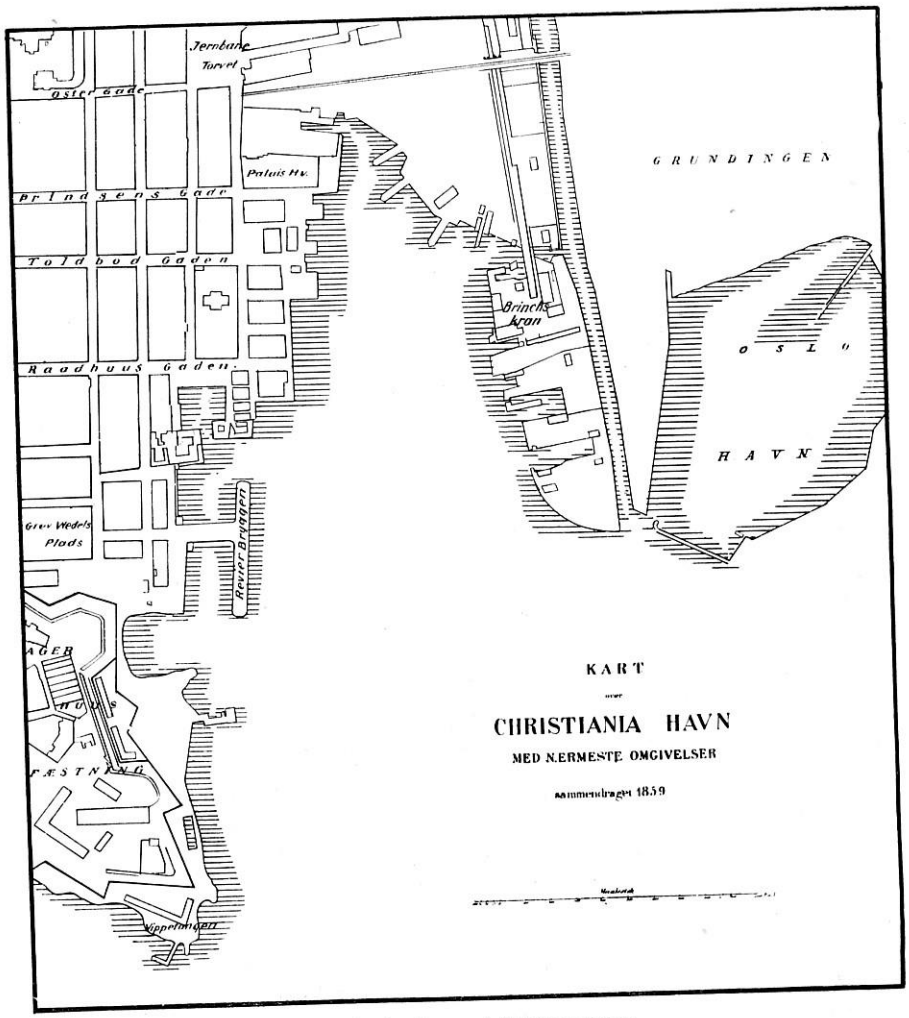
1846—1921

En tid av 75 aar er igrunden ikke saa langt, men at en sjømandsforening har bestaat saa længe hører til sjeldenhetene. For 75 aar siden var det ikke saa almindelig at danne foreninger som det er nu og at Christiania Sjømandsforening var en av de første er ingen tilfældighet.

Seilskibene kom hjem det ene efter det andet utover høsten og snart stundet vinteren til med islagte fjorder og dette foraarsaket stop i skibsfarten. Naar skibene laa i sit vinteroplag gik sjøfolkene ledige eller fik arbeide paa trælasttomtene, paa skibene med reparation av rig, indsætning av nye master eller lignende, syning av nye seil og reparation av ældre samt isarbeide, eller ogsaa fordrev man tiden med at fiske, hugge ved og lignende. Naar det led ut i januar og februar var det nok at gjøre med at faa skibene lastet med trælast som blev kjørt ut paa isen og saa var det avsted utpaa vaaren, saasnart isen tillot det.

Under hele vinteren var det langsomt for de fleste skibsførere. Man samledes enkelte steder gjerne om formiddagen og fik sig en prat. Flere redere, eller kjøbmænd som de da var, møtte ogsaa op og saaledes kunde det til sine tider være noksaa livlig.

En av de steder hvor man helst søkte hen var paa Timms seilloft. Det var jo stadig om vinteren meget arbeide med at sy nye seil eller reparere de gamle og dette skulde tilsees. Seilloftet laa, hvor nu toldbodens lagerhus staar, paa

Kristiania havn i 1850-aarene

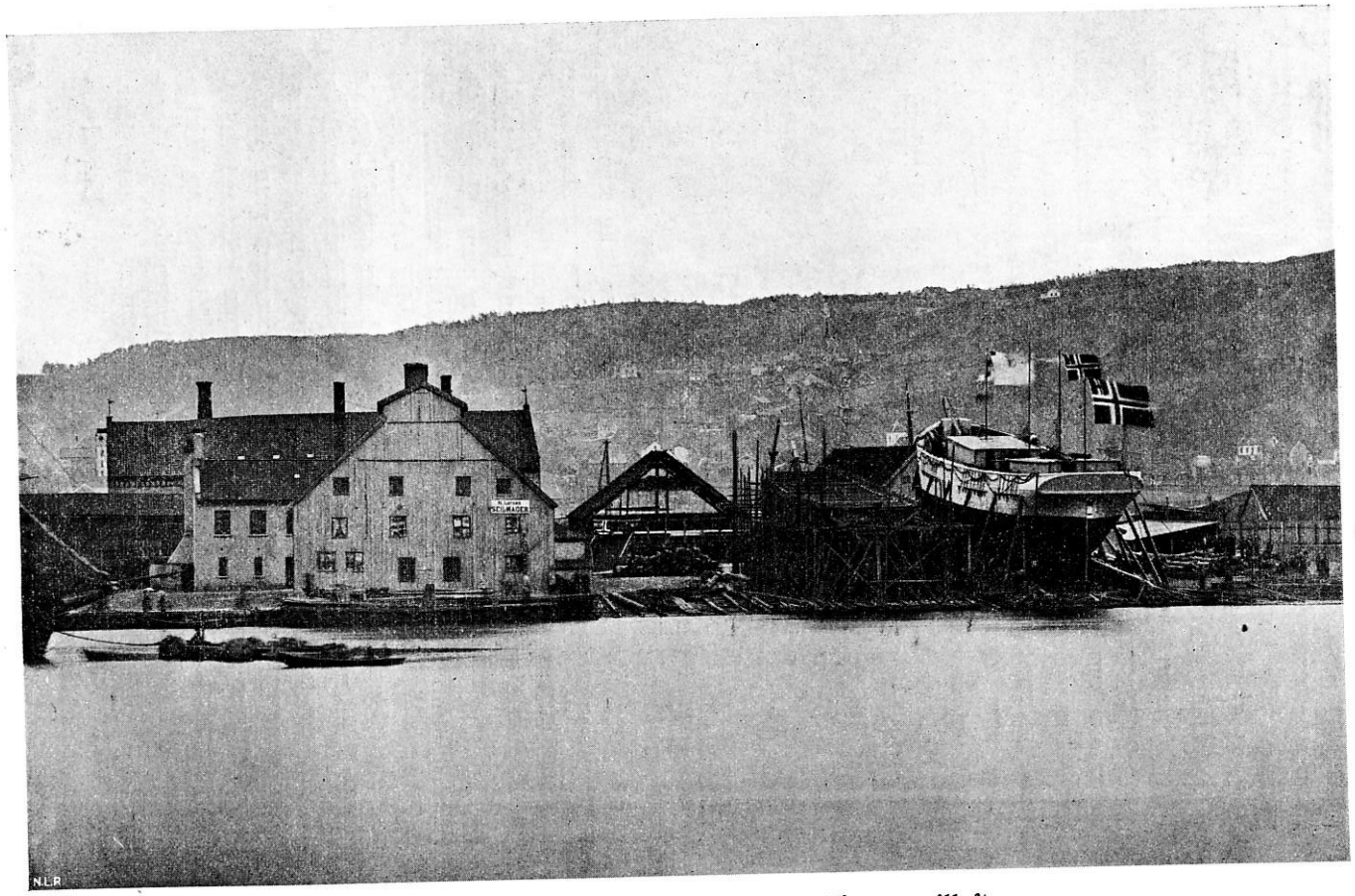
Slusekaien ved Nylands Verksted. Den lange Timms reperbane strakte sig fra den nuværende Jernbanegate tvers gjennem alle tomtene ned til slusen over denne til Brincks Skibsværft. Over slusen eller elven førte en gang langs reperbanen. Paa dette seilloft var der god plas og her blev fortalt mange lystige historier og mange beretninger om sommerens og høstens strabaser. Her var det ogsaa at en og anden kunde komme med uttalelser om forholdene paa havnen, om mangel paa fyrer og lignende, som maatte rettes paa eller saa var det mønstringsforholdene, lodsloven eller andet som ikke var som det burde, men man kunde intet foreta sig, da man ingen autoritet hadde hertil. Da var det at skibsfører *B. M. Hall* foreslog at danne en forening og dette forslag fik stor tilslutning.

Den 19. decbr. 1846 blev saaledes

Christiania Sjømandsforening

dannet paa Timms seilloft.

Forholdene var smaa dengang og de første aar holdtes møter fremdeles her paa seilloftet. Det var ikke store beløp til kontingent man trængte, da utgiftene ikke var store, men saa kom kravene om mere selskabelig samvær efterat de egentlige forhandlinger var færdige og saa besluttet man at holde møtene paa en restauration i en vinkelgate som gik ind fra Karl Johansgate ved basaren og ut i Dronningens gate. En av vore ældre medlemmer, som nu er død, fortalte for et par aar siden at han som gut var med sin onkel her, da hadde hver mand sin lange hollandske kridtpipe tændt og lokalet var ganske fuldt av røk. Foreningen holdt piper og tobak i mange aar utover. Det drikkendes som man ønsket bekostet hver mand selv. Derefter fik man lokaler i Arbeidersamfundet, Teknikken, hotel Royal, hjørnet av Kirkegaten og Raadhusgaten, hjørnet av Prinsensgate og Akersgaten, hjørnet av Grænsen og Arbeidergaten (senere Morgenbladets gaard), gamle handelsstands lokaler, Haandverkeren, Nord-Norge og Sjøfartskafeen.

Brinchekranen. I bakgrunden ligger Timms seilloft

At forme en indgaaende beretning om denne forenings virksomhet i den ældre tid er ikke mulig, idet de to første forhandlingsprotokoller er bortkommet ved tiden før foreningens 50-aars jubilæum. Protokollene var nemlig utlaant til en der skulde avfatte et jubilæumsskrift, men dette blev intet av og bøkerne forsvandt. Man er derfor nødt til at støtte sig til et par ældre kopibøker, en haandskrevet, med endel brever og beslutninger fra 1860-aarene og en almindelig kopibok fra senere datum. Det har dog lykkes i universitetsbiblioteket at finde en kort beretning om foreningen, fra dens stiftelse til 25-aars dagen 19. decbr. 1871. Denne beretning er indtat i det da eksisterende blad «Handels og Sjøfartstidende» og hitsættes her:

«Christiania Sømandsforening konstituertes 19. decbr. 1846. Til de første direktører valgtes: Bent Hall, F. Gløersen og A. Hesselberg. Som suppleanter valgtes G. Hamborg, M. Arnesen og C. Billmann mens seilmaker W. Timm blev kasserer. Protokollen er første gang underskrevet av samtlige tilstedeværende, nemlig: *B. Hall, A. Hesselberg, M. Arnesen, C. Billmann, G. Haneborg, F. Gløersen, I. Hjorth, J. Wærner, O. A. Gorboe, W. Witusen, E. Muus, W. Timm, H. Holmsen, A. F. Ackenhausen, O. Kjelsen, B. Nilsen* og *J. Svane.*

Ved at gjennemgaa protokollene fra stiftelsesdagen til tiden omkring aaret 1865 vil man let bemerke, at foreningens hovedbetydning laa i dens egenskap som sammenknytningspunkt for Christiania sjømandsstand og at de selskabelige sammenkomster fra først av var de væsentligste. Litt efter litt kommer der flere diskussionsemner ind, men det er dog først ved 1865 eller litt efter, at dette tar riktig fart og liv. Foruten vedtagelse av foreningens lover 26. januar 1847 førtes der i de første aar diskussioner om forslag til at bli kvit censuren ved navigationseksamen 17. febr. 1847 og 1. jan. 1850 til ophævelse eller nedsættelse i børsavgiften 6. juni 1848, om skudsmaalsbøker 1. mars 1848 og om en spisetakst, fremdeles flere diskussioner om en pensionsforening, lover for en saadan vedtokes 24. januar 1849. I 1850 forelaa aktietegningen til hovedjernbanen, som ogsaa inden sjømands-

Bernt M. Hall, foreningens stifter.

I 1879 blev der reist en mindestøtte paa kaptein B. M. Hall's grav med følgende inskription: „Christiania Sjømandsforening reiste sin stifter dette minde". Hall var begravet paa Gjellund kirkegaard pr. Hamar og støtten blev overlevert til familien ved foreningens daværende bestyrelse d'herrer skibsrederne H. Rummelhoff og Wesmann samt havnefoged Johnsen.

A. Hesselberg

F. Glørsen

— Den første bestyrelse —

foreningen omfattedes med sympati. Om lodsloven førtes flere diskussioner. I 1851 var spørsmaalet om fyrvæsenets bedre utvikling paa bane og i et møte 10. januar 1851 redegjorde fyrinspektør Arentz for den av ham lagte plan for utviklingen av Norges fyrvæsen, hvorefter han aktet at forlange av stortinget 70,000 speciedaler og han meddelte at Christiania sjømandsforenings forslag var medtat deri. Sjømandsforeningen sendte ogsaa stortinget en beretning om fyrsaken.

Den 30. januar 1852 indvotertes for første gang andre end skibsførere og styrmænd ifølge forandring i lovene, den 14. februar 1862 bestemtes, efter forslag av indrulleringschef Grøn, at skibsførere og sjøofficerer ikke behøvet indvotering. I 50-aarene diskutteres forøvrig om at faa et forhyringskontor, om navigationseksamen og børsavgiften. En spisetakst vedtokes 5. mars 1858 og blev trykt. Den 5. decbr. 1856 bevilgedes 50 speciedaler til en sangforening.

I 1861 fremkom første gang Plade Strangers forslag om mæglerloven, som regjeringen dog avslog at ha nogen befatning med. I 1864 avgav foreningen sin betænkning over Rosenquist utkast til lodslov.

Det er før antydet at der fra nu av viser sig en større rikdom paa diskussionsemner og i de fleste møter forekommer der gjerne et eller andet forhandlingstema, navnlig ser man at sjømandsforeningens erklæringer hyppigere og hyppigere blir indhentet, likesom foreningen efter eget initiativ griper ind i forholdene. Vi kan saaledes nævne at om navigationsvæsenet har der været ført flere diskussioner, dels i anledning en henstilling i 1865 fra marinedepartementet om høiere sjømandsskole, dels et par ganger angaaende frivillig merkantil eksamen for skibsførere samt Strangers motion om at virke for et skoleskib.

I 1866 vaktes motion om havnepoliti for Kristiania, hvilket forslag atter blev optat i 1868, mens politimesteren og formandskapet i 1869 endelig satte sig i forbindelse med sjømandsforeningen for oprettelse av et saadant.

I 1866 avgav foreningen en erklæring om ønskeligheten av at anta det internationale signalsystem. Børsavgiftene

M. Arnesen

A. Ackenhausen

C. Billmann

O. A. Gorboe

var i 1866 og 1867 atter paa tale og i 1869 oversendtes til børskomiteen et forslag om fuldstændig kursnotering. I 1867 valgtes en komite til gjennemgaaelse av forslaget til lodslovgivningen. I 1868 behandledes saken om havneanlægget i Filipstad. I 1869 behandledes spørsmaalet om sykebehandling ombord samt forslag til journalførsel for handelsskiber og Larviks sjømandsforenings forslag om oprettelse av en centralbestyrelse for alle landets derunder sammensluttede sjømandsforeninger.

1870 aapnedes med et forslag om forandringer i konsulatvæsenet, som den viktigste sak i dette tidsrum blev dog befraktningssaken reist av Arendals sjømandsforening og tiltraadt av de øvrige sjømandsforeninger og størsteparten av de interesserte redere. I Tønsberg holdtes et stort rederimøte angaaende denne sak, foreningen var paa møtet repræsentert av kaptein Stranger, Rummelhoff samt sakfører Middelthun. Resultatet av møtet blev at der blev nedsat et fraktreguleringsbyraa, hvis kontor blev i Tønsberg. Dette kontor skulde hvert aar notere frakter. I januar 1871 notertes saaledes fra Sundswall distrikt til London eller Hull in full 50/, til kulhavner 45/, til gode kanalhavner 52/ a 55/, Bristol 60/, Dublin 62.5/, Amsterdam 34 fl. in full bjelker og 32 fl. in full skurlast, do. til Havre 65 fr. og 5 procent, Dunkirk 68 fr. m. v.

I 1871 behandledes og vedtokes det av kaptein Plade Stranger fremsatte forslag om retslig forhør efter enhver indtruffen sjøskade, naar derved menneskeliv eller værdier av 100 spd. eller mere gaar tapt, regulering av skibsutgifter paa Kristiania havn, vedtagelse av et fællesorgan for samtlige sjømandsforeninger (det daværende «Handels og Sjøfartstidende»), at indføre avmønstringssedler, forhandlinger om toldekspedition i Kristiania for seil- og dampskiber, forhandlinger om lodsloven, statsutgiftene i Sverige, fordeling av raakavgift paa skib og last, henvendelse til havnekommissionen om toldbodens brygger, om skipperborgerskap samt foredrag av løitnant Wille om kompassers deviation m. m.»

Ved foreningens 25-aars jubilæum 19. decbr. 1871 avholdtes en meget belivet og vellykket fest, hvor der utbragtes

Jens Hjorth

H. Holmsen

G. Hamborg

Ole Kjelsen

skaaler for kongen, foreningen, dens stiftere, direktionen, orlogsmarinen, handelsmarinen, fyrdirektøren, æregjesten prof. Mohn m. fl. Saalangt referatet i bemeldte blad.

Foreningen arrangerte i januar maaned i mange aar bal, hvortil andre end medlemmene ogsaa hadde adgang og disse baller var som regel meget godt besøkt.

Enkelte sakers behandling.

Vi gjengir endel utdrag av de viktigste saker fra kopibøker og andre optegnelser:

23. februar 1863 tilskrives marine- og postdepartementet om at foreningen var i færd med at oprette et biblotek og haabet at faa tilsendt fagbøker.

19. januar 1864 tilskrives sjømandsforeningene i Tønsberg, Skien, Arendal, Kr.sand, Bergen, Stavanger, Trondhjem, Fr.stad, Fr.hald, Holmestrand og Drammen angaaende en forandring i plakat av 9. februar 1859 om nat- og taakesignaler for skiber, saaledes at der for styrbords halser benyttes lur og for babords halser tromme.

18. februar 1864 brev til overlods Rosenqvist angaaende forandring av lodsloven. Foreningen uttaler sig mot frigivelse av lodsvæsenet.

25. februar 1864. Om oprettelse av et kraftig fyr paa Torbjørnskjær.

5. februar 1864. Til Kristiania Havnekommission om bedre fortøiningsgreier i den østlige del av havnen især om anskaffelse av flere bøier, idet det er vanskelig at faa plas til fartøierne i oplag ved at der er mangel paa fortøiningsindretninger.

5. mars 1864. Til Porsgrunds Sjømandsforening med støtte for denne forenings forslag om oprettelse av et fyr paa Mandals-Ryvingen.

30. januar 1865. Til Det norske Lloyd i Porsgrund om bruken av loddemaskine og anskaffelse av dobbelt sæt sidelanterner til skibene.

23. mars 1865. Forslag til chefen for opmaalingen oberstløitnant Næser om oplodning av vore fjorde og kyststræknin-

C. Muus

Bernt Nielsen

W. Timm

ger utenfor og at avmerke opkastene overensstemmende hermed.

23. mars 1865. Til Den kongl. Norske Regjerings Marine- og Post Departement om fastsættelse av betaling til indrulleringsofficerer og betjente.

Om havnepoliti paa Kristiania havn.

I januar 1866 tilskrives Det kongelige Justits Departement om de store og frække tyverier ombord paa skibene paa Kristiania havn og nødvendigheten av at oprette havnepoliti for havnen. Der nævnes at seilene blir bændt fra ræerne og løpende rig skaaret ut og bragt bort av tyver saa enkelte skiber uten folk ombord er blit aldeles ribbet.

Skivelsen indtaes her i sin helhet. — — —

Det kongelige justitsdepartement! Efterat eiendomssikkerheten paa Kristiania havn i en længere aarrække har været mindre betryggende er den i senere aar blit saagodtsom ingen. Tyveriene ombord i fartøiene er ikke alene hyppige, men begaaes med høi grad av frækhet. Man har saaledes eksempel paa, at tyvehaand har fraslaat seilene av ræerne og utskaaret den løpende rig, noget der ikke alene utkræver tid, men hvortil ogsaa fornødiges flere individers forenede kræfter. Jo mere almindelige og jo frækkere tyveriene var blit, jo mere har man naturligvis ønsket midler til at forebygge samme. Men politi paa Kristiania havn eksisterer som bekjendt ikke. Det er denne mangel som man her skal tillate sig at henlede det kongl. departements opmerksomhet paa, idet man tillike skal søke at fremhæve det formentlige ubillige heri.

Et av de sedvanlige øiemed med organisationen av politi er vistnok at sørge for den almindelige eiendomssikkerhet, og saafremt havnen kan henregnes til byen indsees ikke hvorfor en del av denne — hvor stundom ganske betydelige kapitaler henligger — skal være aldeles prisgiven, paa samme tid som byens øvrige deler er bevoktet. Oplagte skiber er

I. Svane

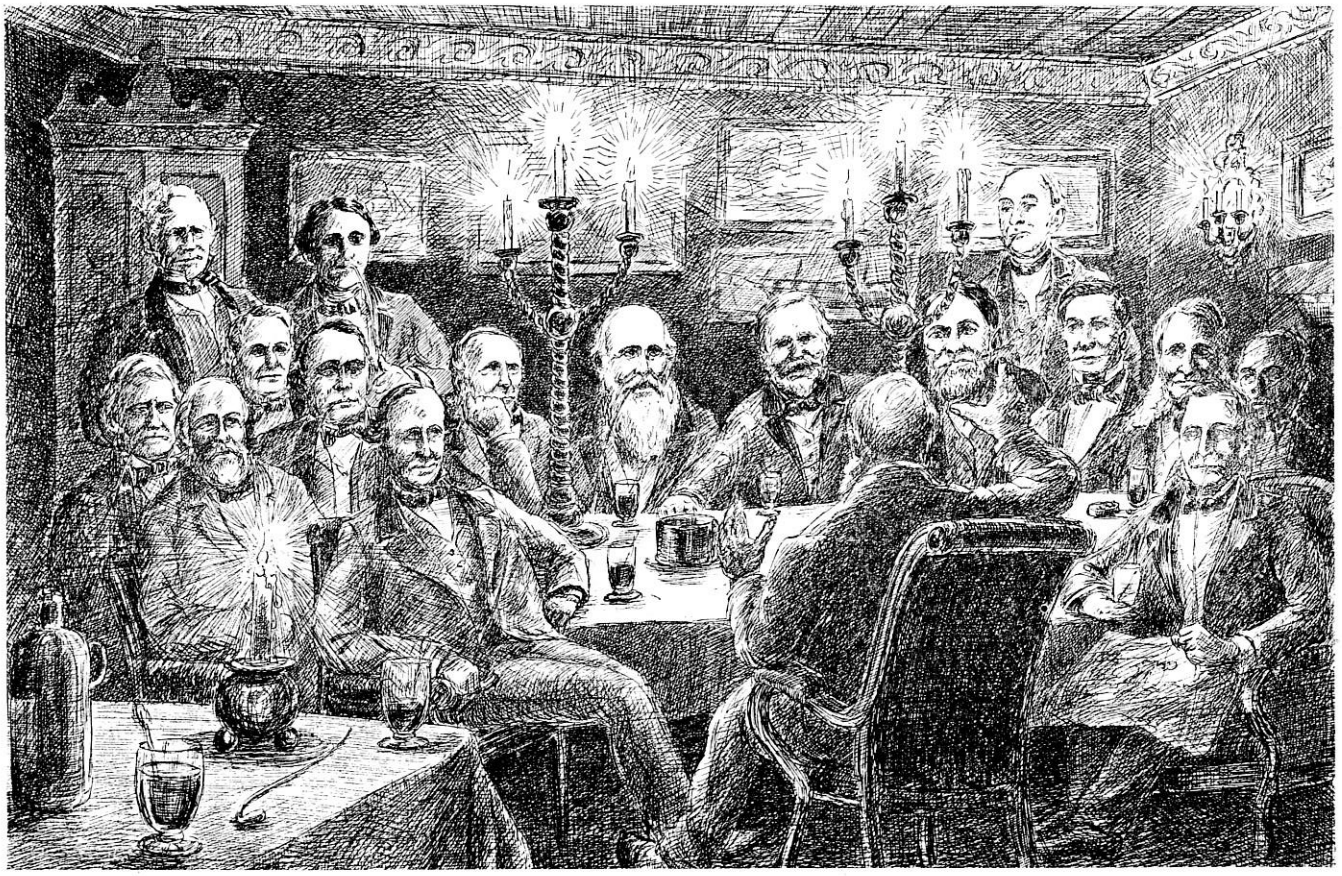
W. Wittussen

ikke mobile, de kunne betraktes som flytende huser, men som ikke bebodde og skulde desaarsak mere end husene i byens gater tiltrænge politiopsyn, saa meget mere som havnen efter at mørket er indtraadt kun er litet befaret og heller ikke oplyses. Man har hørt indvende, at da skiber var enkelt mands private eiendom, maa det bli sammes sak at vareta denne sin eiendom. Men det samme kan jo sies om saagodtsom ethvert hus i byens gater.

Kristiania havn, det vil si den indre havn, ligger inden bygrænsen; den er en del av byens grund omskyllet av sjøen og maa vel saaledes betraktes som en av byens deler. Er denne synsmaate riktig, synes det besynderlig den skal utelukkes fra de goder (med hensyn til eiendoms og persons sikkerhet) som tilfalder enhver anden del av byen.

Heller ikke den personlige sikkerhet er betryggende paa havnen. Antallet av de fartøier der hertil aarligen ankommer, har i det siste decennium været i sterkt og stadig stigende, især av utenlandske. Besætningene paa vore egne fartøier er, efterat det er blit almindelig for vore matroser at ta hyre, for en tid, med amerikanske og engelske fartøier, ikke av den rolige natur og ikke i besiddelse av den disciplin som tidligere. Og hvad de utenlandske besætninger angaar, da stiller det sig i denne retning end værre. Voldsomme optrin ombord i fartøiene var saaledes ikke saa ganske sjeldne, men man er overlatt til selv at bilægge dem, uten at der ikke engang tør være anledning til derom at underrette det ilandværende politi. Endelig skal man ikke undlate at anføre, at der i saagodtsom alle andre europæiske havner er sørget for et aarvaakent politi, der især ved nattetid jevnligen patruljerer mellem fartøiene.

Paa grund av ovenanførte tillater man sig herved at anholde for det kongl. departement, om at sørge bevirket at der organiseres en tilstrækkelig politistyrke for Kristiania havn og at saadan politistyrke i alle fald for endel kommer til at bestaa av sjøvante personer.

Et lystig lag av foreningens stiftere

Bedre utdannelse for skibsførere og styrmænd.

9. februar 1866. Til Marine og Post Departementet og til Selskabet Handelens Venner om en bedre utdannelse av vore skibsførere og styrmænd i merkantil retning. Der anføres at man finder det ønskelig at vore sjøfolk faar en bedre utdannelse ikke fordi man for tiden lider under følelig mangel paa dyktige skibsførere til den nu eksisterende fart, hvilket vor handelsflaates blomstrende tilstand klart viser ikke at være tilfældet, men fordi man erkjender at en høiere merkantil dannelse for vore skibsførere vil lette os adgang til nye fraktmarkeder og fordi at regelen om at stagnation er tilbakegang med samme føie kan anvendes paa sjømandsstanden som paa enhver anden klasse i samfundet. — — —

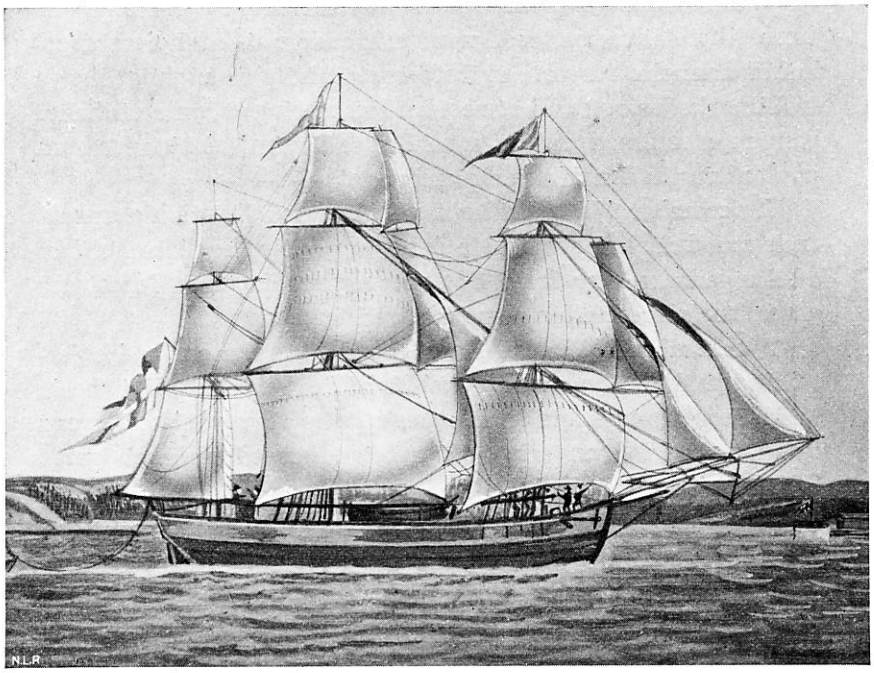
7. december 1866. Til havnedirektøren i Kristiania angaaende vanskeligheten at finde frem om natten mellem Drøbak og Langaarene især forbi Digerhovedgrunden, som foreslaaes enten bortminert eller avmerket ved en fyr.

2. december 1867. Til Havnefoged Gløersen om bedre fortøiningsmidler for skiber paa Kristiania havn. Det beste vilde være at faa anbragt akterfæstigheter like fra Akerselvens utløp og forbi Alunverket (Grønlien), herved vilde et længe følt savn bli avhjulpet.

2. december 1867. Til Porsgrunds og Omegns Sjømandsforening. Om oprettelse av et fyr mellem Jomfruland og Færder. Hvor ønskelig det end kunde være, anføres det, at faa et stort fyr paa denne strækning frykter man dog for at disponible midler ikke vil strække til et saadant. Det er ogsaa bragt i erfaring at fyrdirektøren vil støtte et andragende om utvidelse av fyret paa Staværnsodden til en synsvidde av 4 mil. Opinionen inden vor forening er at saadan utvidelse vil være tilstrækkelig. Forslaget angik oprettelse av et fyr paa Svenøer og Kristiania Sjømandsforenings standpunkt blev meget kritisert i de andre foreninger.

Fillipstadhavnen.

13. januar 1868. Til høiesteretsassessor Hansteen som svar paa en henvendele til foreningen om at denne vil uttale

„Fredens Haab" fra 1800.

Reder Anders Riddervold, senere C. Samsing. Fører Clemens Samsing

sig om hvor det paatænkte havnebassæng mellem Tyveholmen og Fillipstad hensiktsmæssig burde faa sit indløp. Foreningen gir en længere utredning herom og kommer til det resultat at indløpet bør lægges langs Tyveholmen, altsaa mot Hovedøen, idet man var bange for at et indløp mot syd vilde være aapent for hele fjorden og under stormfuldt veir fra syd vilde der bli megen sjøgang saa man fryktet for at skiber henliggende i bassænget kunde ødelægges.

(Indløpet til Fillipstadhavnen blev lagt mot øst som foreslaat men det er bare et tidsspørsmaal nu i 1921 om naar det hele bassæng blir gjenfyldt).

I skrivelse av 21. juni 1868 henvendte foreningen sig til formandskapet om nedsættelse av bøieavgiftene paa skiber til 1 skilling pr. kommercelæst.

Skrivelse av 6. tabruar 1868 til Stavanger Sjømandsforening om skudsmaalsbok for sjøfarende mandskaper.

Skrivelse av 4. mars 1868 til Marine- og Postdepartementet angaaende forslag til ny lodslov.

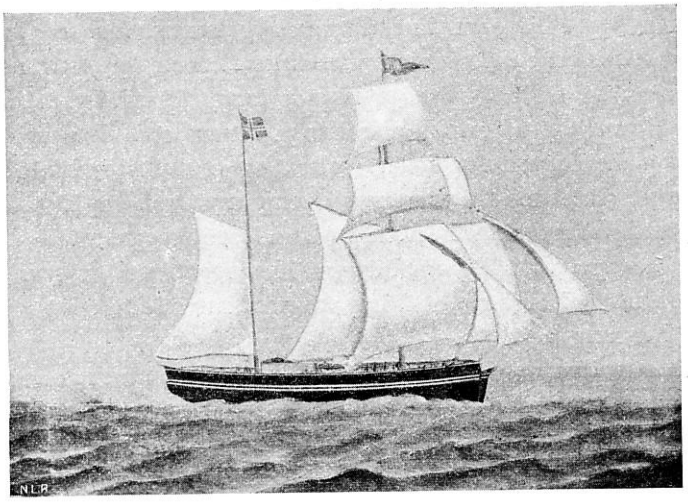
Henstilling datert 5. mars 1868 om at vore konsulatposter besættes med hæderlige og dygtige landsmænd, hvilket man maa erkjende i den senere tid oftere ikke er skeet.

Skrivelse av 1. april 1868 angaaende bedre belysning av farvandet fra Drøbak og til Langaaren og at der især paa Digerhovedgrunden blev opført en fyr. Foreningen peker paa at der intet fyr findes mellem Filtvedt og Steilene.

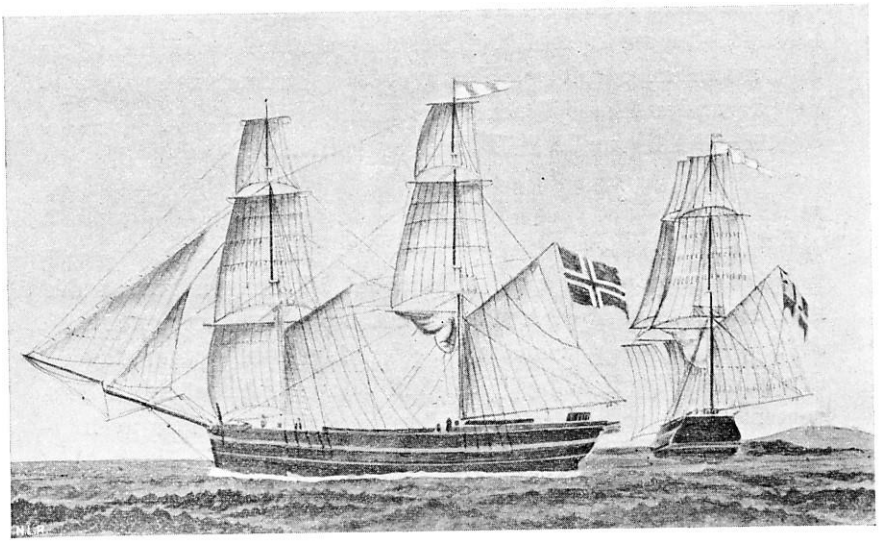
Om ophævelse av flere helligdager.

Ansøkning av 7. april 1868 stilet til kongen om at der maa bli utfærdiget et lovforslag for stortinget om ophævelse av 2. juledag, 2. paaskedag, 2. pinsedag samt nytaarsdag og den almindelige bededag. Ansøkningen er ledsaget av en længere motivert redegjørelse om hvor nødvendig det er av hensyn til skibsfarten at faa ophævet disse dager som lovfæstede helligdager saaledes at man kan losse og laste uten hinder, naar norske skiber befinder sig i England og Amerika.

Skrivelse av 12. december 1868 til P. O. Flood som svar paa et forslag om oprettelse av assuransekasse for sjøfolks

„Familiens Vel“ — bygget 1833
Reder Hans Gulbrandsen, Kristiania og ført av O. Kjeldsen
seilte flere aar mellem Kr.ania og Hamburg, tok da ogsaa passagerer

Brig „Minerva“
av Kristiania, ført av kapt. N. C. Brinck fra 1830 til 1840

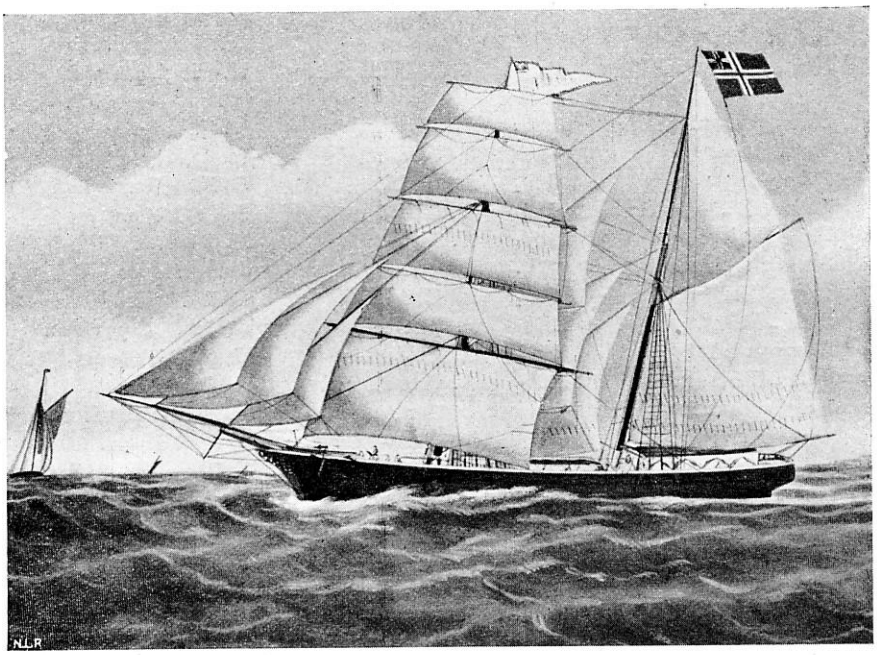
Seilskibe i vinteroplag paa Kristiania havn 1885

Kristiania handelsflaate 1855.

Av en fortegnelse over den norske handelsflaate for 1855 fremgaar at der da var 124 fartøier hjemmehørende i Kristiania. Av dette antal var dog endel jagter og slupper.

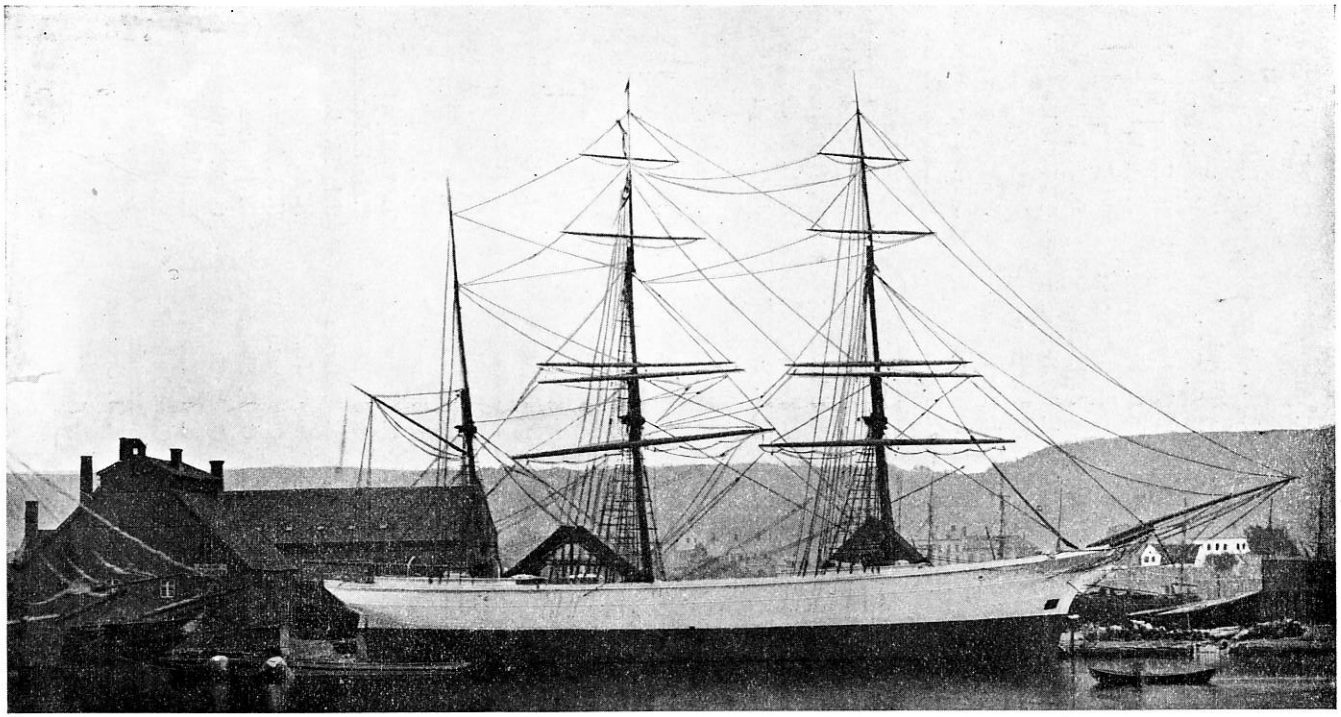
Av større fartøier nævnes:

Navn	Kom.lest	Fører	Reder
Brig „Charlotte“	51½	A. Andreassen	Jacob Meyer
„ „Thor“	75	Jens Hjorth	A. Hesselberg m. fl.
„ „Alma“	140	Fougner	C. Brinch og J. Smith
Skonnert „Arendal“	35	A. C. Hesselberg	H. Hendriksen og Søn m. fl.
Skib „Richard Cobden“	138½	H. M. Paulsen	M. E. Langaard m. fl.
Kof „Helga“	55½	J. Iversen	Jacob Meyer
Brig „Sif“	94½	P. B. Hansen	C. N. Brinch
Skonnert „August	54	T. Thøning	Jacob Meyer
Skib „Valkyrien“	123½	K. K. Løvold	M. Thorsen
Skonnert „Ingeborg“	67½	E. Bøhm	Jacob Meyer
Brig „Commerce“	60½	L. Hansen	Jacob Meyer
Skib „Skien“	216	P. E. Olsen	Th. Joh. Heftye & Søn
Skonnert „Ellida“	55½	A. E. Jensen	N. G. Nickelsen
Skib „Havfruen“	142	A. Ackenhausen	N. G. Nickelsen
Brig „Jonas Anton Hjelm“	59	O. Christensen	H. Hendriksen & Søn m. fl.
„ „Christine“	86½	O. Andersen	N. Rosenberg og Søn
Kof „Wilhelm Carel“	51	N. Andersen	Jacob Stolt
Skonnert „Uller“	51½	M. Arnesen	O. Dührendahl m. fl.
Brig „Lamartine“	93½	P. N. Zarnibhow	Jacob Dybwad & Sønner
„ „Thomas“	63	C. Rasmussen	Th. Joh. Heftye & Søn
Skib „Strømmen“	140	O. Olsen	Jacob Meyer
Brig „Minerva“	66½	M. Berner	Th. Joh. Heftye & Søn
Skib „Nordlyset“	159	J. A. Hansen	C. Bakke
Brig „Gem“	90½	H. W. Rosenberg	N. Rosenberg & Søn
Skib „Spes & Fides“	270	C. Billmann	Jacob Meyer
„ „Johannes Tønder“	217	H. Mathisen	M. Thorsen
„ „Andreas“	225	H. Aas	M. Thorsen
Fregat „Fortuna“	300	W. Wittusen	Jacob Meyer
Skib „Juno“	134½	C. D. Henriksen	M. Thorsen
„ „Augusta“	149	J. W. Nordrum	A. Christensen
Brig „Magdalena“	64½	J. M. Jørgensen	H. Hendriksen & Søn m. fl.
Skib „Amerika Paket“	166½	Søløitnant Lous	M. Paulsen m. fl.
Skonnert „Termia“	52½	H. Oppegeard	O. Onsum
Skib „Haabet“	296½	G. Hamborg	G. Hamborg m. fl.

Skonnert „Aarvak“
av Kristiania. Bekjendt for sine hurtige reiser
med appelsiner fra Middelhavet

	Navn	Kom.læst	Fører	Reder
„	„Minerva“	142½	A. Andersen	J. Dybwad & Sønner m. fl.
„	„Lougen“	128½	H. W. Sommerfeldt	J. Raseh
Brig	„Urania“	125½	J. Swane	Chr. Strøm m. fl.
Skib	„Tegnér“	221½	A. O. Falck	M. Thorsen
Kof	„Nanna“	43	A. Andersen	P. Hermansen
Skib	„Ygdrasil“	164½	J. R. Einersen	J. G. Kock
„	„Anette“	96	A J. Gundersen	M. Thorsen
„	Anne Dorothea“	199½	O. J. Hoel	O. J. Hoel
Brig	„Søridderen“	107	A. B. Sørensen	N. Rosenberg & Søn
Skib	„Zephyr“	183	J. Mathisen	M. Thorsen
Brig	„Catherina“	95½	J. Thommesen	J. A. Hansen
„	„Nordstjernen“	1292	C. Boech	J. H. Schwensen m. fl.
„	„Skulda“	96	O. Kjelsen	Dührendahl & Co.
„	„Lafayette	38½	Zachariassen	J. B. Hjorth m. fl.
Skonnert	„Preciosa“	37½	A. Wettre	Chr. Benneche m. fl.
Brig	„Thea“	68	N. B. Larsen	N. Rosenberg & Søn
„	„Vandringsmanden“	85½	E. Selmer	H. Guttormsen
Skib	„Nornen“	218	C. Sonberg	H. L. Møller
„	„Anne Christine“	144½	B. T. Schetelig	J. G. Kock
„	„Katinka“	196½	C. H. Muus	Th.s Sewell
Skonnert	„Aurora“	57	C. E. Raum	J. Peter Larsen m. fl.
Skib	„Hebe“	138½	P. Andersen	O. Andersen
„	„Marry“	149½	W. Christensen	Th. Sewell
„	„Fædres Minde“	175	A. Wettre	Lensmand Røer
„	„Christiane“	128	K. Nielsen	N. G. Nickelsen
„	„Achilles“	129½		M. Thorsen
„	„Argo“	184½	G. Møller	M. Thorsen
Brig	„Bellona“	105	L. Hammer	L. Hammer
Skib	„Alma“	122½	H. Lund	O. M. Hauge m. fl.
„	„Clio“	141	N. Iversen	N. Iversen m. fl.
„	„Glen Huntley“	210½	J. Rye	N. A. Andresen & Co.
„	„Echs“	148	N. T. Iversen	L. E. Hjorth
Skonnert	„Hebe“	54½	C. N. Bjønnæss	C. Gerh. Hansen & Co.
Skib	„Europa“	212½	A. Pedersen	Joh. H. Andresen
„	„Johan Carl“	118½	Søren Juel	N. A. Andresen & Co.
„	„Christiania“	211	Chr. Olsen	N. A. Andresen & Co.
„	„Nor“	114½	C. F. Swensen	C. F. Swensen
Brig	„Victoria“	73	O. A. Gorboe	O. A. Gorboe
Skib	„Hermanos	253	R. A. Olsen	Th. Joh. Heftye & Søn
„	„Anne Elizabeth	195	Chr. Cortsen	Th. Sewel
„	„Godthaab“	129	Baltzersen	N. Langaard
„	„Deodata“	171	F. J. Schrøter	Jørgen Smith m. fl.
„	„Himmalaya“	280		M. Thorsen
„	„Mariane“	120	Woxen	J. Woxen m. fl.
Brig	Christiania	135		C. N. Brinch

Bark „Broderfolket“
bygget 1878, det siste skib bygget paa Brinchs skibsværft. Et typisk billede av de mange skibe som byggedes paa denne tid

Som man ser av denne fortegnelse eies de fleste skiber av kjøbmænd. Det var nemlig gjerne redernes last eller varer skibene seilte med. Et og andet skib kunde det dog hænde blev bortfraktet i utenriks fart, men denne bortfraktning tok først fart efter 1860, da seilskibsflaaten vokset saameget at man ikke hadde bruk for den til landets eget behov og derfor maatte søke ut. Det var da mest Østersjøen og senere Kanadafarten som de fleste større norske skiber fra Øst-Norge blev employert i. De mindre skiber seilte gjerne i fast fart mellem Norge og de større byer i sit land og førte især stykgods hjem. De faa reisende til og fra utlandet maatte ogsaa benytte saadan skibsleilighet indtil dampskibene med sine bedre bekvemmeligheter løste av de smaa paketter. Enkelte skibsførere i denne tid var riktig storkarer. Det fortælles saaledes om kaptein Billmann, fører av «Spes & Fides» — populært kaldet «Spissa» — at han stadig hadde 4 mand i giggen naar han kom over til toldbodbryggen fra sit skib som gjerne laa fortøiet utenfor elvemundingen. De større skiber saluterte ogsaa gjerne Akershus især ved hjemkomsten.

Understøttelsesfondet for skadelidte sjømænd.

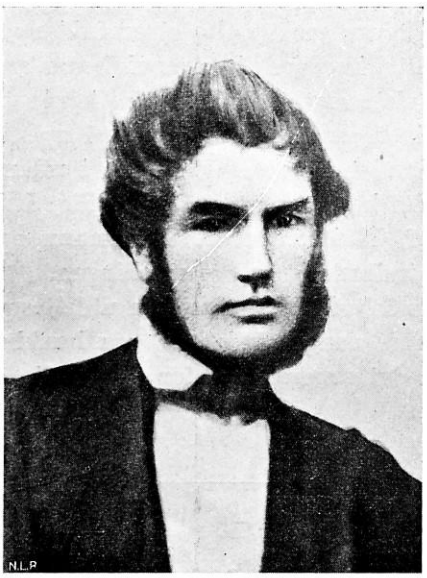
Høsten 1872 var usedvanlig stormfuld og mange norske seilskiber forliste, hvorved flere av skibenes mandskaper omkom. Da det viste sig at der trængtes hjælp til de efterladte satte Kristiania Sjømandsforening sig i spissen for en indsamling hele landet rundt og likeledes i utlandet. Der nedsattes en komite bestaaende av Carl Wille, J. Middelthon, H. M. Rummelhof, H. Poulsen, S. Wessmann og J. M. Lexow til at forestaa indsamlingen og utdeliingen.

Der indkom ialt 4979 species som utdeltes paa 644 specidaler nær. Disse penger indsattes paa bankbok og utgjorde grundfond for det senere fond for skadelidte sjømænd.

Foreningens formænd.

Bernt Hall 1846—1862

C. Diriks 1862—1864

1870–1880–1890.

I den nu kommende tid hadde foreningen en livlig periode. Den tok initiativet til behandling av en mængde saker og foreningen var som en central for de øvrige foreninger. Der var jo ogsaa store spørsmaal som behandledes i disse aar da overgangen fra seil til damp tok sin begyndelse og diskussionen om dampskibenes anvendelse i almindelig lastefart var ofte meget ivrig. Dertil kom bedring i lanterneføringen, det nye signalsystem, styrereglenes indarbeidelse, assuransespørsmaalets videre utvikling, skoleskibes anvendelse dukker ogsaa op igjen. De daarlige bryggeforhold i Kristiania havn var ofte oppe til diskussion. Fraktmarkedet var ogsaa jevnlig diskutteret. Forslag om nye fyre baade hjemme og ute var ofte oppe til behandling. Utallige henvendelser kom fra magistraten og de forskjellige departementer med cirkulærer og forespørsler. Vi nævner dog bare nogen faa saker her. Da de før nævnte protokoller er bortkommet er det vanskelig at skaffe flere oplysninger.

I 1870 utsendtes et cirkulære fra foreningen til assuranseforeningene om ophævelse av de da brukelige nummerflag paa skibene og at de istedet blir paalagt at benytte sine kjendingssignaler.

Samme aar indsendtes til marine- og postdepartementet forslag om autorisation av et nyt journalskema for den norske handelsflaate. Forslaget motivertes med, at de forskjellige assuranseforeninger hadde saagodtsom hvert sit skema og dette var til stor gene for førerne, der skulde holde journalene a jour.

Omkring denne tid utarbeidedes ogsaa et meget vidtløftig forslag angaaende ny navigationslov ledsaget av motiver.

8. decbr. 1870 indeholdt bladet «Handels og Sjøfartstidende» en notis om oprettelse av rederforeninger og en centralrederforening for derved at holde fraktmarkedet oppe.

25. juni 1870 meddelte Kristiania magistrat, at der var oprettet havnepoliti.

1871 omsendes til sjømandsforeningene de av Christiania Sjømandsforening vedtagne og optrykte avmønstringssedler.

H. van Kervel 1865—1867

C. Wille 1870—1874

Anmodning fra Drammens Sjømandsforening om at støtte en henstilling til stortinget om konvoiering av skiber.

20. mai 1871 meddeler Christiania Kunstforening, at ha bevilget 100 specier som bidrag til et monument paa Theodor Henriksens grav. Sjømandsforeningen bidrog med en lignende sum.

1872. Fyrdirektør O. Rye henstiller til foreningen at uttale sig om hvorvidt marinens officerskorps skulde kunde rekruteres fra handelesmarinens skibsførere og styrmænd.

Henstilling fra Tønsberg Rederi- og Sømandsforening om at arbeide for anskaffelse av et bugserdampskib i Drogden samt indbydelse til tegning av aktier.

Om et fyrskib ved Skagens rev.

Fyrbelysningen og opmerkningen paa Kristiania havn behandles efter henstilling av havnestyret.

Efter henstilling fra overlodsen i Søndenfjeldske overlodsdistrikt avholdtes et stort møte 12. mars 1873 til gjennemgaaelse av lodsloven.

Andragende indsendtes fra foreningen om at faa anlagt en telegrafledning til Færder, for derved at rapportere passerte skiber.

Avholdtes kaproning paa Kristiania havn efter initiativ av foreningen.

Fyr- og merkevæsenet. Behandlet henstilling fra fyrdirektøren av merkene langs den norske kyst.

Henstilling fra magistraten om at uttale sig om anbringelse av fæstigneter i Hovedøens nordøstre pynt til fortøininger av fartøier i vinteroplag. Likeledes utbedes foreningens uttalelse om der trænges fortøiningsindretninger andet steds paa havnen.

Foreningen sendte en henstilling til marine- og postdepartementet om at der av rette vedkommende paalægges de franske fiskere i Hovden forsiktighet overfor andre fartøier.

En gammel skipper tilbyr foreningen 200 specier kontant og 10 specier i aarlig i 5 aar til istandbringelse av et selskap for anskaffelse av et lærlingeskib.

Henstilling til generalkrigskommissæren om at sjøfolkenes sjøfartsbøker forsynes med 3 ringer, hvori skibsførerne ved

Plade Stranger 1868 - 1869 og 1876– 1881

H. Rummelhoff 1878

avmønstringen kan gi vedkommende karakter for sin dyktighet og opførsel.

Foreningen behandler rømningsuvæsenet i Kvebek efter henstilling av konsul Schwartz og uttaler sig mot benyttelsen av avansenoter.

Oversendte til sjømandsmissionen i Bergen 1975 specier som overskud av en basar avholdt i foreningen.

Cirkulære angaaende en av foreningen utarbeidet spisetakst sendes til landets øvrige sjømandsforeninger. Denne sak sees at være efterfulgt av adskillig korrespondanse. Flere foreninger gav sin tilslutning til forslaget, mens andre svarte at de allerede hadde en spisetakst.

I denne tid blir der av marine- og postdepartementet rapportert flere tilfælder hvor norske skiber ikke har sine lanterner i orden.

Den nye engelske sjøfartslov som fremkom efter mr. Plimsolls agitation vakte megen opmerksomhet og blev adskillig kommentert i sjømandsforeningene.

Vinteren 1877 henstillet foreningen til marine- og postdepartementet at arbeide for at der bevilgedes midler til anskaffelse av et dampskib til redningsskib. Hertil svarte departementet noget senere, at kanonbaaten «Laugen» som følge av henstillingen var befalt utrustet til et tokt langs den norske kyst fra begyndelsen av oktober 1877 til henimot aarets slutning.

Henstilling til indredepartementet om at skibsførere i tilfælde av forlis faar fri hjemreise i likhet med de øvrige av mandskapet.

Flagsaken foraarsaket meget opstyr i de forskjellige sjømandsforeninger og mange protestmøter avholdtes.

Forslag til forandring i sjøfartsloven behandledes paa flere møter.

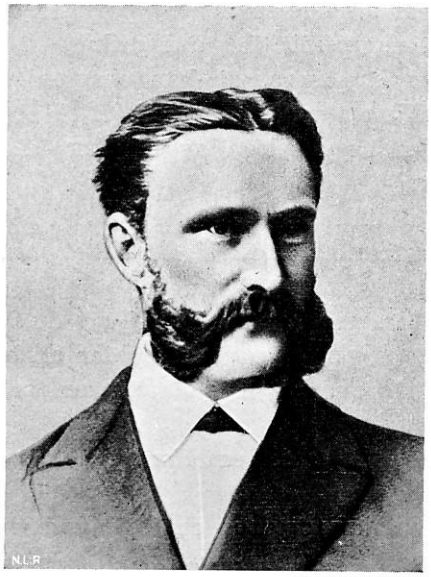
H. Mohn holdt foredrag om Nordhavsekspeditionens reise til Jan Mayen.

K. Klausen holdt foredrag om sjømandsviser.

Drammens Sjømandsforening foreslaar forandring i de da brukelige kommandoord styrbord og babord.

S. Wesmann 1882—1886

Thv. Hauff 1887

Christiania Handelsstands Forening støtter forslaget om en telegrafkabel til Færder og anmoder formanden i sjømandsforeningen at koncipere andragende til regjeringen om oprettelse av signal- og telegrafstation ved Færder. Efter at denne station omsider blev oprettet maatte disse to foreninger garantere 1750 kroner i 10 aar som bidrag hertil.

Pensionssaken for sjøfolk blev behandlet i flere møter.

Oprettelse av en skibshypotekbank i Kristiania.

Indsamling av bidrag til enker og børn efter Læsøbeboere som omkom under redningen av den norske brig «Flora»s mandskap.

Foreningen deltar i utgiftene ved at sende ut dampskibet «Pallas» fra Bergen til eftersøkelse av barkskib «Rebecca» av Drammen. Der blev indsamlet 262 kroner som indsendtes til Drammens Sjømandsforening.

Bryggearbeidernes Forening anmoder 8. mai 1883 sjømandsforeningen at virke for at denne forening faar plas i 17-mai toget efter sjømandsforeningen.

Arbeidet for oprettelse av spare- og understøttelsesindretning for sjøfarende optaes.

Revidering av sjøfartsloven paagaar.

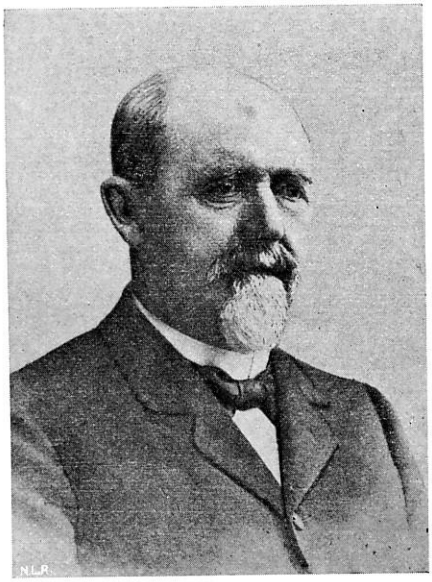
Henvendelse til marine- og postdepartementet om at der ved besættelse av fyrvokterposter taes hensyn til ansøkere av sjømandsstanden.

Henstilling til forsvarsdepartementet om at der i mønstringsloven indføres den bestemmelse at sjøfolk skal følge skibet i to aar, forsaavidt dette er i fart og avmønstring ikke finder sted i løpet av denne tid.

Der arbeides for oprettelse av en sjø- og handelsret i Kristiania.

E. Røer 1888—1891

O. Foss 1892—1895

50 aarsjubilæet.

Generalforsamlingen 19. december 1896 avholdtes klokken 1 eftermiddag antagelig av hensyn til at foreningens 50 aarsjubilæum skulde høitideligholdes senere paa dagen. Protokollen indeholder ikke andet end at en beretning av foreningens virksomhet i det forløpne aar blev referert og regnskap avlevert. Som æresmedlem valgtes kaptein Otto Sverdrup. Derefter foretoges valg. Direktør Anton Poulsson blev formand og som medlemmer av bestyrelsen Ivar Caspersen og Ole Foss Angaaende festlighetene er intet protokolert.

Fra møtet 26. januar aaret efter er følgende protokolert: Formanden meddelte at man efter at utarbeidelsen av et historisk skrift eller redegjørelse for foreningens forløpne 50 aar var paabegyndt efter protokollenes gjennemgaaelse hadde fundet at skriftet forsaavidt det skulde kunne bli av nogen særlig interesse maatte anlægges i et omfang og ville kræve et arbeide der vilde foranledige altfor uforholdsmæssige omkostninger. Han meddelte at bestyrelsen paa grundlag av ovenanførte hadde besluttet at lade denne sak falde forsaavidt der ikke fra medlemmenes side reistes indvendinger herimot.

Norges Sjøfartstidendes referat 20. december indeholder følgende om jubilæumsfesten:

Formanden, Anton Poulsson, meddelte, at bestyrelsen om formiddagen hadde hat foretræde hos kongen. Hans majestæt hadde da anmodet den om at bringe Kristiania Sjømandsforening hans hilsen og beste lykønskning i anledning av jubilæet. Hans majestæts hilsen blev mottat med et: Leve kongen! ledsaget av 9 rungende hurraer. Jubilæumsfesten tok sin begyndelse kl. 5½ om eftermiddagen. Til festen var indbudt som æresgjester foruten de tre gjenlevende av foreningens stiftere, nemlig skibsfører Ackenhausen, skibsfører Bernt Nielsen og fhv. havnefogd i Kristiania, F. Gløersen, ogsaa de øvrige, nemlig prof. Mohn, kapt. Sverdrup og skibsf. Wettre. Av disse herrer var sistnævnte samt hr. Gløersen forhindret fra at være tilstede. Souperen var arrangert i Kristiania Handelsstands Forenings søilesal, som for anledningen var smukt dekorert. Formanden utbragte først H. M. kongens skaal, hvor-

Anton Poulsson 1896—1897

H. F. Schetelig 1898—1899

efter kaptein Grønstad i smukke ordelag talte for fædrelandet. Formanden holdt derpaa den egentlige festtale. Navnene paa foreningens stiftere vil altid staa øverst i Kristiania Sjømandsforenings historie, bemerkede tal., og altid bli elsket og æret av foreningens medlemmer. Tal. vilde holde festtalen i anledning av jubilæet som en minde- og takketale overfor disse foreningens ærværdige fædre. Stor tak skulde de energiske foregangsmænd ha for det vanskelige rydningsarbeide. Formanden uttalte det haab, at den samlingens tanke, som disse mænd hadde nedlagt i foreningen, altid maatte være den ledende for dens medlemmer.

De avdøde stifteres minde hædredes ved, at forsamlingen reiste sig. Og de tilstedeværende mottok foreningens tak og ære i et nifoldigt rungende hurra.

Hr. Ivar Caspersen utbragte derpaa en skaal for sjømandsstandens to store velgjørere, avdøde skibsreder Mogens Thoresen og hustru.

I tilslutning til denne tale fremkom bankier Heftye med endel oplysninger angaaende hans onkels, Mogens Thoresens oprettelse av legatet for trængende sjømænd. Thoresens tanke var nærmest at danne et hjem for gamle sjøfolk i likhet med det av ham oprettede hjem for gamle damer.

Hr. Heftye overleverte til Kristiania Sjømandsforening fra baronesse Wedel Jarlsberg en buste av Mogens Thoresen. Denne buste var i sin tid blit baronessen tiltestamentert sammen med endel preciosa. Formanden takket for den kjærkomne gave. Kaptein Foss talte for æresmedlemmene og prof. Mohn takket med en skaal for det gode samarbeide mellem sjømændene og videnskapen.

Efterat endel i dagens anledning ankomne lykønskningstelegramme var oplæste, utbragte skibsreder Schetelig en skaal for Kristiania Sjømandsforenings bestyrelse.

Efter bordet dansedes der oppe i festsalen.

Under desserten blev flere skaaler utbragt, deriblandt en for direktør Poulsson personlig. Direktøren feiret nemlig samme dag sin 49. fødselsdag.

Et par for anledning forfattede sanger blev avsungne.

Camillo Eitzen 1900 – 1901

Thb. Larsen 1902 – 1904

Historisk oversigt fra 1890.

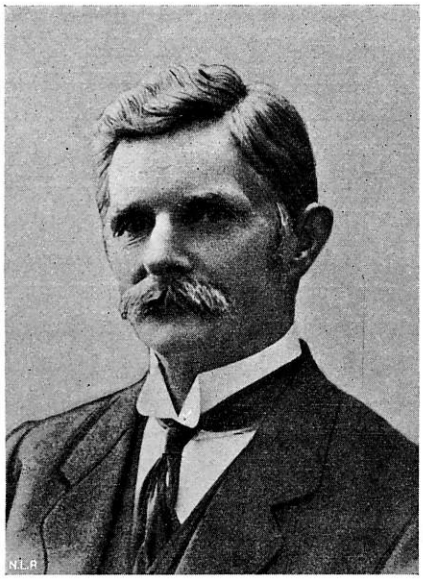
Fra 1890 av og fremover har man foreningens protokoller og arkiv i orden og paa grundlag herav vil der kunne utarbeides en fyldig og uttømmende historik angaaende foreningens liv og virke gjennem disse siste 30 aar. Dette var ogsaa fra først av meningen, men gjennemlæsningen av protokollene og arkivet, hvoriblandt avisartikler og andre tryksaker, viste imidlertid, at arbeidet lagt an paa denne brede basis ikke vilde bli hensiktsmæssig. Stofmængden var overvældende og resultatet vilde blit et opus som ved sit volum vilde avskrækket medlemmene fra at fordype sig i det. Samtidig vilde det bli uforholdsmæssig kostbart. Man er derfor stanset ved tanken om at gi en hurtig skildring av foreningens liv i disse aartier med smaapluk av saker og debatter hist og her. Ser man nemlig paa de saker, som gjennem aarene har været behandlet i foreningen, viser det sig, at størsteparten av hvad der overhodet har rørt sig i sjøfartskredse fra det almindelige og dagligdagse til de mest specielle fagspørsmaal saa har det været behandlet. Alle lovsaker av betydning for skibsfarten og sjømandsstanden er saavidt man kan se drøftet — tildels indgaaende behandlet i komiteer og debatter.

I det hele at skrive sjømandsforeningens historie vilde være at skrive ikke alene skibsfartens historie for det hele land, men ogsaa Kristiania bys historie i det samme tidsrum. Arbeidet vilde derhos gi rik anledning til meddelelse av biografiske oplysninger.

I 90-aarene var protokollene noksaa tynde — særlig for styreprotokollenes vedkommende, som intet indeholder for aarene 1891, juni 1898 til juni 1902 og fra dette tidspunkt like til mai 1905. Denne periode maa ha været en død tid for foreningen og naar man i møteprotokollen ret som det er støter paa en protokollation saalydende: «Vanlig møte. Ingen forhandlinger», vil man forstaa, at interessen for foreningen var i avtagende, dermed ogsaa dens betydning og værdighet utad. Under disse omstændigheter kunde ogsaa dens eksistensberettigelse drøftes, idet dens formaal var ikke

Harold Lundh 1905—1910. (Æresmedlem)

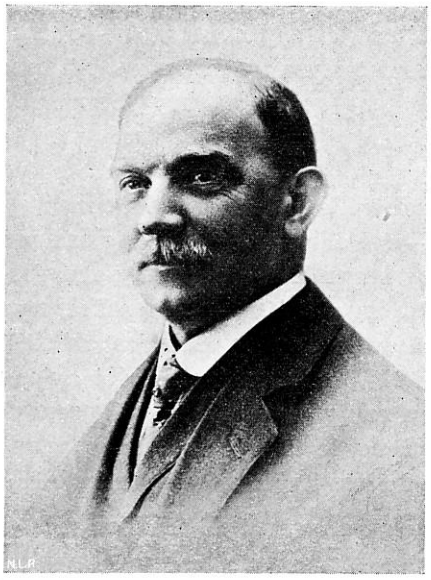
J. R. Bull 1911—1912

bare at være en selskabelig forening. Den var neppe det heller, idet medlemstallet gik ned til 60—80, hvorav faa møtte. Naar et eller andet styre i den senere tid ikke til alle møter har hat stof nok og godt nok, har det været en yndet sport fra oppositionen at slynge styret dette med selskapsklubben i ansiktet.

Men svækkelsestilstanden gled over med aarhundredeskiftet, og 1905 — det aar man ventet sig saa meget av i Norge — blev virkelig begyndelsen til en ny æra for foreningen. — Og dette skyldes en enkelt mand, man kan trygt si uten hvem Christiania Sjømandsforening vilde drat sit siste suk — kanske netop paa den tid, da alt ellers, landet og menneskene likesom suget ny næring i den friske luft, som fulgte efter tordenveiret i 1905 og de foregaaende decenniers oprivende unionskamper med deres trykkende og lumre luft. — Denne mand var commander Harold Lundh, hvem foreningen i erkjendelse av hans betydning for dens liv og virke senere (i 1918) hædret med at utnævne til sit æresmedlem. Fra protokollene i disse 15 aar finder man at burde referere følgende som smaa streiflys.

I 1890 sluttet foreningen sig til et forslag av 24. mars nævnte aar fra Porsgrunds Sjømandsforening om dannelsen av en fællesforening for alle landets sjømandsforeninger. Hvorvidt forslagsstilleren opga sin tanke igjen, eller ikke maktet at gjennemføre den kan ikke sees av akterne, men i 1901 ser man saken oppe igjen; dennegang som henstillen fra Stavanger Sjømandsforening til Christiania Sjømandsforening om at sætte sig i spissen for dannelsen av en saadan fællesforenng. Christiania Sjømandsforening var villig hertil og paa dens initiativ opnævntes da en komite av repræsentanter for landets sjømandsforeninger og den 12. februar 1902 kom disse folk sammen i Teaterkafeen i Kristiania og stiftet foreningen under navn av «Sjømandsforeningernes Fællesforening.»

Den 3. mars 1891 var der regjeringsskifte. Haandverks- og Industriforeningen hadde fundet at burde gjøre ære paa den avgaaede regjering ved «at gjøre noget for den», som det

Chr. Eitrem 1913—15

Chr. Christensen 1916—18

staar i protokollen angaaende Haandverksforeningens mundtlige henvendelse til Sjømandsforeningen, hvorved denne siste anmodes om at bli med paa dette. Foreningen var straks villig hertil, men beslutter ca. 14 dager senere, at den ikke vilde være med paa at yde noget bidrag til 17.-maikomiteen til avbrændelse av fyrverkeri denne dag. Nogen begrundelse for hvorfor det ene og ikke det andet findes ikke protokollert. Det synes som om litt fyrverkeri den 17. mai ikke kunde været av veien.

Samme aar hadde styret anskaffet det billede av foreningens stiftere, som foreningen nu har hængende paa væggen i sit lokale. Dette billede blev avsløret paa 45-aars dagen den 19. december 1891 og samtidig blev de gjenlevende av stifterne, nemlig A. Hesselberg, F. Gløersen, A. Achenhausen, H. Holmsen og Bernt Nilsen, efter at være indbudt til avsløringen, indvotert som foreningens æresmedlemmer.

Den 8. mars 1892 overlevertes gjennem grosserer Hesselberg som gave til foreningen fra baronesse Wedel Jarlsberg et maleri av skibsreder Mogens Thorsen.

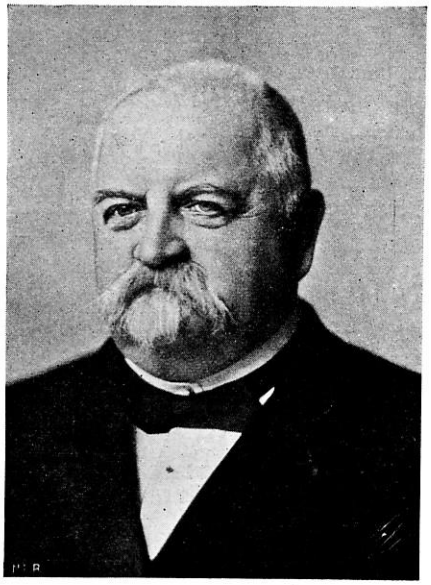
I 1893 var oppe til diskussion spørsmaalet om, hvorvidt ikke rederne burde holde navigationsinstrumenter ombord, men man fandt, at det var fuldstændig upaakrævet at gjøre nogen forandring i det bestaaende forhold, at navigatørene selv holdt disse instrumenter.

Den 11. april s. a. vedtokes følgende resolution:

«Christiania Sjømandsforening nedlægger herved den bestemteste protest mot det av repræsentanten Løvland bebudede forslag til forandring av vort handelsflag. Dette flag er anerkjendt og respektert over hele verden og under dette har vor sjømandsstand fundet hæder og ære og landet velstand, derfor er flagget os kjært som det er.»

Noget av særlig interesse kan derefter først paavises i 1897, da der den 26. januar blev vedtat et forslag om, at foreningen gjenoptar den tidligere ordning, hvorefter der for foreningens regning holdtes piper og tobak efter forhandlingene. Forslaget blev vedtat mot 3 stemmer.

I aarene fremover til 1900 er der ret som det er intet at

H. Holmsen 1919

Professor Mohn æresmedlem. (Død)

forhandle og ingen forhandlinger paa grund av daarlig fremmøte. —

Den 25. februar 1901 holdtes et stort møte av en række sjømandsforeninger og institutioner efter indbydelse av Christiania Sjømandsforening til drøftelse av utkastet til sjødyktighetslov, hvor man enstemmig uttalte sig mot tvungen lastelinje, men ellers for statskontrol dog saaledes, at skibsførernes ansvarsfølelse ikke svækkes ved altfor mange bindende regler og bestemmelser.

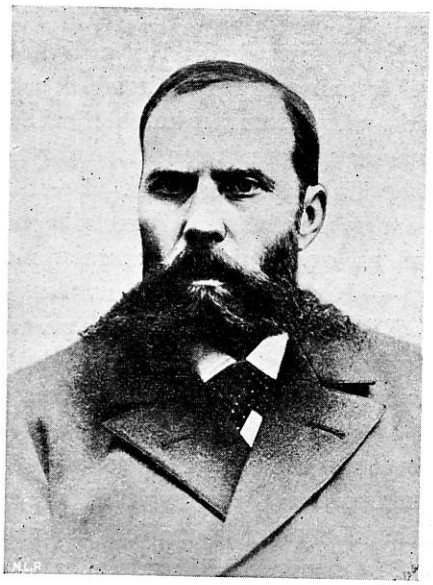
Saa gaar tiden. Det ene aar efter det andet med drøftelse hvert aar av, hvem der nu bør ha Robins legat, man snakker litt om de indre anliggender, debatterer de lovsaker, som er oppe i tiden, holder generalforsamlinger og vælger hverandre o. s. v. Enten glemmer man at møte eller saa møter man og omgir sig med røk og damp fra de i 1897 bevilgede piper med tobak under hyggelig selskabelig samvær, naar intet var at behandle paa de vanlige møter. Og imidlertid glir vi atter frem mot det Herrens aar 1905. —

Det var som sagt commanderen, som i 1905 blev valgt til formand. Han griper straks fat med kraft og søker at ryste nyt liv i foreningen igjen, hvad der omsider lykkes. Han faar istand festlige sammenkomster, arbeider for koseligere lokaler, pusser op foreningens inventar m. v., sørger for foredrag og faar liv i diskussionen. Resultatene viser sig efterhvert i form av stigende medlemstal og ny interesse for foreningen, som nu ogsaa gjør sig mere gjældende utad paa forskjellig vis. — Man leter fra nu av forgjæves efter den kjendte protokollation om, at der intet var at forhandle; der er stadig stof nok. Og efter sæsongens slut 1. april holdes der ekstraordinære møter til stadighet utover vaaren — som oftest ut april og et stykke ind i mai maaned.

Sjømandsforeningen befatter sig nu som før med alle sjønæringen vedkommende saker av hvad art nævnes kan, og lovsakernes behandling tar fremdeles en fremtrædende plas paa saklisten. Nogen opregning av de enkelte gjennem aarene behandlede saker vil formentlig være uten interesse. Der

Roald Amundsen. (Æresmedlem)

Otto Sverdrup. (Æresmedlem)

gaaes kanske ogsaa noget utenfor rammen av den i lovene opstukne grænse for arten av de saker, der kan undergis behandling i foreningen. Saaledes sa lovene da som nu, at foreningens øiemed var at knytte medlemmer av sjømandsstanden nærmere sammen, at de skulde staa hinanden bi i raad og daad, samt i det hele virke til den hele stands fremadskriden. Dette foreningens eneste øiemed har da gjennem tiderne - - og med rette — været fortolket derhen, at foreningen var uten ethvert politisk tilsnit. Traditionen har da ogsaa været den, at politiske saker har været avvist som forhandlingstemaer — saafremt de da ikke i det givne øieblik og i den foreliggende form var av konkret interesse for sjømandsstanden. — Nu er det jo saa, at naar det gjælder sjøfartens og sjømandstandens interesser kan disse blandes saa sterkt op i politiske forhold og partistridigheter, at man under varetagelsen av disse interesser ikke kunde undgaa politikken. Det er formentlig med denne begrundelse man ga sig til at opstille kandidater paa nominationslistene til stortings- og kommunevalg.

Dog var det ikke altid man kom heldig fra dette. Der opstod stridigheter med valgstyret, hvad der vel er en politisk virksomhet. Saaledes kom der i 1907 henstilling fra høires og liberale vælgerforenings valgkomite om at foreslaa personer, skikket som repræsentanter i kommunestyret (noget som forøvrig sker fremdeles). Foreningen efterkom anmodningen og foreslog en række herrer. For ordens skyld bragte foreningen ogsaa endel herrer i forslag som venstres repræsentanter. — Men høires valgkomite tok intet hensyn til forslaget og herover blev man som rimelig kan være fornærmet. Formanden foreslog et massemøte av sjøfartskorporationer og sjøfartsinstitutioner, men fik ikke tilslutning blandt disse for en slik motion, hvorimot man i et godt besøkt møte og efter en længere debat den 20. november 1907 blev enige om at sende følgende resolution til høires, de liberales og næringspartiets valgstyre:

Christiania Sjømandsforening uttaler sin store beklagelse over at valgstyret tiltrods for at foreningen har efterkommet dets opfordring om at utpeke mænd fra sjønæringen skikket

Mogens Thorsen

Theodor Henriksen

til repræsentanter i kommunestyret ikke har fundet at kunne ta hensyn til foreningens forslag og ønske i saa henseende, idet det fælles valgstyre kun har opført *en* sjøfartsrepræsentant mot fire i forrige valgperiode.

I en havneby som Kristiania, hvor skibsfarten er en av de viktigste næringsveier, og hvor der forestaar betydelige arbeider vedkommende byens havneanlæg, skulde det synes paakrævet, at der inden kommunestyret findes medlemmer, der — som særlig kyndige i sjøvæsen — kunde indvælges i havnestyret.»

Det ene skridt drog det andet efter sig og den 4. december s. a. henstiller formanden i Kristiania konservative Forening til Christania Sjømandsforening, at man paaanker til justisdepartementets avgjørelse valgstyrets forkastelse av alle forfald fra stemmeberettigede, som paa valgdagen den 4. december 1907 opholdt sig utenfor riket. Da der blandt disse selvfølgelig var en hel del sjømænd, efterkom styret straks med foreningens approbation denne henstilling — og klaget. — Helt upolitisk var dette skridt ikke og nogen konkret interesse for de fraværende sjømænd var ikke dokumentert.

Imidlertid er det jo bedre at gjøre litt for meget end litt for litet, naar for meget allikevel ikke skader. Man befandt sig i periferien — om utenfor eller indenfor skal være usagt. — I den samme periferi befandt man sig ogsaa nogen aar senere, nemlig da man i 1909 avgav uttalelse i maalstriden. Av debatten fremgaar, at man ikke længer var saa skjønt enige om kompetansen som i 1907, men formandens syn paa saken vandt gehør, nemlig at sjømandsstanden som landets næst største næringsvei var baade berettiget og forpliktet til at uttale sig angaaende spørsmaalet om indførelsen av et nyt norsk sprog. Og man sluttet sig da til en av Mandals Sjømandsforening vedtat resolution, hvori protesteres mot, at vort folk skal paatvinges 2 norske sprog, og man tilsier at støtte det fremsatte krav om folkeavstemning i saken straks.

Christiania Sjømandsforening har paa dette, som paa alle andre omraader, været meget konservativ og dette konservative standpunkt har foreningen senere indtat ikke bare ovenfor

A. W. Christensen

Fru Laura Jacobsen, født Røed

And. Jacobsen. (Æresmedlem)

landsmaalet, men ogsaa ovenfor alle de senere retskrivningsreformer.

I 1908 blev foreningen anmodet om at yde sin medvirkning til bestyrelsen av Kristiania Sjømandshjem. Sjømandshjemmets daværende styre sier i en skr. av 4. november nævnte aar, at det vilde være naturlig og kjært for hjemmet om Christiania Sjømandsforening og Christiania Rederiforening, som i særlig grad gjennem aarene hadde støttet hjemmet ogsaa fremtidig fik indflydelse paa denne institutions og dens bygnings øverste ledelse. Hjemmet indbød derpaa foreningen til inden sin midte at vælge to medlemmer av hjemmets direktion for 1909. Samtidig ønsket man ogsaa ved Christiania Sjømandsforening opnævnt en revisor for hjemmet.

Foreningen svarte herpaa imøtekommende og uttalte samtidig ønske om, at der paa grundlag av den nye ordning fremkom forslag til nye lover for hjemmet. Saadant forslag blev oversendt og diskutert. Det bestemtes i disse lover, at hjemmets direktion skulde bestaa av 4 medlemmer, idet 2 opnævnes av Chrstiania Sjømandsforening og 2 av Christiania Rederiforning. Under direktionens tilsyn ledes hjemmet av en bestyrer ansat av direktionen. Hjemmets regnskap revideres av en revisor, som opnævnes av de nævnte 2 foreninger.

Som Christiania Sjømandsforenings repræsentanter i sjømandshjemmets direktion opnævntes det første aar (1909) d'herrer skibsreder G. M. Bryde og commander Harold Lundh.

I 1909 kom Veritasstriden, der som bekjendt var meget bitter og opstod som følge av de uttalelser der var benyttet om Det norske Veritas og dets virksomhet i Sjøfartskontorets aarbok for 1907. Bølgerne gik høit landet over og foreningen sluttet sig til en kraftig protest forfattet av Sandefjords Sjømandsforening, hvori der i sterke ordelag uttales en misbilligelse av sjøfartskontorets behandling av Veritas. Denne sak skal man her ikke gaa nærmere ind paa.

Det viser sig av protokollen for 8. mars 1911, at foreningen maa ha været i besiddelse av et bibliotek, som ogsaa maa ha hat en viss værdi, idet man i nævnte møte besluttet at forære biblioteket til Th. Henrichsens Sjømandshjem, som med tak mottok gaven.

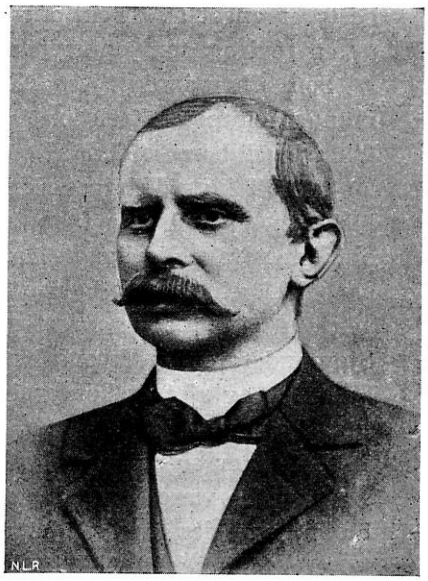
Fru Hanna M. Ellingsen

Bernh. A. Ellingsen

Fru Laura With

Louis Nicolay With

Angaaende dette bibliotek findes ingen andre oplysninger i arkivet. I de ældste opbevarte lover nævnes intet om noget arkiv (1859), men i et trykt eksemplar fra 1873 finder man i prg. 8 in fine følgende passus: «Foreningen udvælger derhos en Bibliothekar», og i prg. 19 staar der: «Bibliothekaren fører Fortegnelse over Foreningens Bøger og Karter, besørger Udlaan av disse til Foreningens medlemmer, for hvilket quitteres i en dertil indrettet Protokol, og fremsætter Forslag til Indkjøb af nye Bøger».

Efter initiativ av kapt. W. Steinert gik man i 1911 igang med at faa fat i fotografier av foreningens tidligere formænd og i januar 1912 hang samtlige formænds billeder paa væggen. Senere har de været supplert efterhvert.

Blandt endel avisutklip indeholdende referater fra foreningens generalforsamlinger m. v. finder man nedenstaaende morsomme telegram fra Dardanellerne oplæst av fiskeriinspektør Wallem paa festen efter generalforsamlingen den 18. december 1912:

Dardanellerne.

In tempo di notti.

Præcidento, capitano, Randulfo Bullo confederatione maritina Christiania.

Saluto e muito gracia e complimenta por dua annos travalja com president, e manga, grandiose, importose e curiose proportione e resolutione bastanta.

Muito gracia.

Saluto grande membro honoris causa Professor Henrico Mohn, administratore meteorologica, orcana, tempesta e autra alla vinda. Muito, tantos gracia por temperatura levanta, flagranta e passa calorica hele høsta in bello turco. Ostacola e prevento antra temperatura e kalla vinda kum piova e snova e muito snua cum influenca. Memorande carisma.

Saluto membro illustro Haraldo Lundino, commedora marimito, cabelero gigante, galante munteratne tutto occazione e grande administratore capitale iinstituto navigazione aasse hans vakra kona, — helsa hona.

Erling Lund

Saluto membro illusro, rundo e glado Holmsen, grande mercator e negozia proviante maritime sum biffo fresco, corno e salsa, hermetica extraordinero duro e bono excellencia vino e biro.

Esperare pro firma Holmsen bone negozia nasse nexta jara com presenta. Esperanta grande, plesanta negocia e plenta muita profitta.

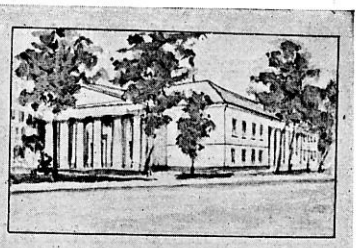
Saluto membro illustra oritoria, Signora Kaiser Jordan advocatore maritima, proceduro e incasso forto piano, bona casso, carreta moneta. Congratulziona cum stuertskola e bona proportiona por sjømandsskola grande moderna. Esperante bone viaggio por studia institutiona navigazione practicanda alla landa paa vanda.

Saluto tuto membra confederatione maritimo Christiania! Saluto Signora e Signorita, Saluto Grande e petita Ja, tuti margarita kan Di vita.»

Kristiania Stuertskole.

Vaaren 1911 foreslog skibshandler Holmsen — foreningens nuværende formand — at man burde opta arbeidet for oprettelse av en *stuertskole i Kristiania.* Foreningen sluttet sig til denne tanke og opnævnte en komite, som ved samarbeide med komiteer opnævnt av Christiania Rederiforening og Norsk Skibsførerforening samt et kommunevalgt medlem avgav en indstilling gaaende ut paa at tanken kunde løses i forbindelse med en eventuel ny bygning for sjømandsskolen. Foreniagen sluttet sig til denne den samlede komites forslag og indgav herom en forestilling til magistraten i mars 1912. Komiteens forslag blev vedtat av de kommunale myndigheter og formandskapet bevilget de nødvendige midler til skolens oprettelse i forbindelse med den nye sjømandsskole. Skolen traadte i virksomhet ved sjømandsskolens indvielse av den nye bygning paa Ekeberg den 1. oktober 1917. — Kristiania hadde forøvrig ogsaa tidligere hat en stuertskole, men denne virket kun i faa aar, nemlig fra 1895 til 1898. Angaaende begge disse skolers historie henvises de, som maatte ønske nærmere oplysninger, til sjømandsskolens festskrift i anledning den nye bygnings indvielse i 1917 «Kristiania og Skibsfarten» side 220—228 og 321—337.

Kristiania Börs

100 aar

er en sjelden alder for de enkelte individer, men kun en milepæl paa vejen for institutionerne.

Kristiania Börs har nu fyldt det første seculum og naadd den første milepæl, paa hvilken merkedag det er naturlig for **Christiania Sjömandsforening** at mindes den forstaaelse og velvilje, man gjennem foreningens snart 75aarige bestaaen altid har mödt fra **Börsens** side, og ved overrækkelsen av nærværende adresse gi et uttryk for den sympati og aktelse som man nærer overfor **Kristiania Börs**, idet man uttaler önsket om at **Börsens** liv og virke i kommende secler under lykkelige auspicier yderligere vil fremme handel og skibsfart.

Kristiania den 15/25 april 1919.

Ærbödighet

Christiania Sjömandsforening

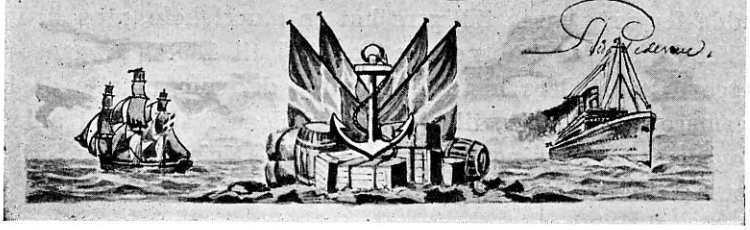
P. Holmen
p.t. Formand.

Joh. Fossum
Næst Formand.

N. P. Bjönstad

Sillev Bye

Victr. Otter.

Norsk Sjøfartsmuseum.

Ogsaa initiativet til oprettelse av et *norsk sjøfartsmuseum* blev tat av Christiania Sjømandsforening. — I aaret 1913 — og efter forslag av foreningens daværende formand, kaptein Eitrem. Der blev ogsaa her nedsat en komite til samarbeide med de andre interesserte korporationer og efter at en fælleskomite hadde drevet indsamling av penger og museumsgjenstander et aars tid, kunde Norsk Sjøfartsmuseum konstitueres den 2. december 1914. Den 27. juni 1915 blev museet aapnet for publikum i foreløbige lokaler paa Norsk Folkemuseum og aapnedes officielt den 24. september s. a. Ogsaa herom findes en indgaaende utredning i Sjømandsskolens ovenciterte festskrift side 268—274.

Polarskibet «Fram»s bevaring.

Høsten 1916 paabegyndtes behandlingen av spørsmaalet om *polarskibet «Fram»s* opbevaring for efterslekten, en sak, som ogsaa senere har været behandlet. Forslagene og foreningens beslutninger er stadig gaat ut paa «Fram»s opbevaring, men da foreningen selv har manglet midlerne, har den ikke hat det i sin makt at opnaa det forønskede resultat. Der opnævntes det aar en komite til besigtelse av «Fram» og denne avgav i januar 1917 en længere beretning om hvad der burde gjøres for skibets opbevaring og konkluderte med at tilraade «Fram» præparert og opbevart som museumsskib.

I august samme aar bad komiteen sig p. g. av andre gjøremaal entlediget fra hvervet og uttalte samtidig følgende:

«Saken staar for os saaledes:

«Fram» blev i sin tid av dens leder og eier overdrat til den norske stat og den norske stat har mottat skibet og ført tilsyn med dette. «Fram» var oplagt paa Horten under den norske stats tilsyn, indtil Roald Amundsen fik utlaant skibet for sin Sydpolsekspedition. Efter hans tilbakekomst er «Fram» atter overdrat til staten og den ligger nu under statens tilsyn. Staten har tillatt Roald Amundsen at ta ut av skibet det inventar og utstyr som han kan benytte for sit nye polarskib «Maud», likeledes er motoren uttat.

HERR SKIBSREDER

AND. JACOBSEN

CHRISTIANIA

I taknemlig Anerkjendelse av Deres varme Interesse for vor Sjømandsstand har vi den Ære at utnævne Dem til

Æresmedlem

av Christiania Sjømandsforening ifølge Generalforsamlingens Beslutning av 18. December 1915.

I Bestyrelsen for Christiania Sjømandsforening:

Formand — Vicefofmand.

Sekretær.

DET MALLINGSKE BOGTRYKKERI

Som det vil være Dem bekjendt trænger «Fram» til en gjennemgaaende reparation for at skibet kan bli bragt i nogenlunde stand for opbevaring. Det er ikke fastsat hvor «Fram» eventuelt best kan bli opbevart, ei heller hvorledes. At faa indsamlet noget beløp uten at dette er bestemt anser vi efter den anstillede undersøkelse for haabløst.

Vi vil derfor henstille til Christiania Sjømandsforening eller dens formand, at oversende stortinget en skrivelse og anbefale stortinget at dette foretar de nødvendige skridt og bevilgninger til at «Fram» kan bli opbevart for efterslekten, idet vi mener, at stortinget paa grund av at skibet som værende det første skib der er konstruert og bygget saaledes, at det har vist sig at kunne motstaa istrykket i polaregnene, har en forpliktelse likeoverfor det norske folk til at opbevare «Fram» for efterslekten i likhet med Osebergskibet og Gogstadskibet. Vi antar at «Fram» for efterslekten vil faa likesaa stor kulturel betydning som disse to skibes og hvad angaar sjømandsdaad, forutseenhet, skibsbygning og videnskabelig polarforskning saa kjender man jo til «Fram»s historie, hvorved denne overfor efterslekten kan bevises helt tydelig i motsætning til de andre skibes historie.»

Det offentlige har stillet sig velvillig til spørsmaalet om fartøiets overlatelse til private til opbevaring som museumsskib, og henvendelse er herom ogsaa i sin tid sked fra kirkedepartementet til Sjøfartsmuseets styre og i denne henvendelse uttaler departementet bl. a., at «dette departement skulde anse det for ønskelig om «Fram» paa et eller andet vis kunde bli bevart for fremtiden». Men det offentlige har ikke fundet at kunde overta eller yde bidrag til opbevaringen av «Fram» og private midler hertil er det ikke lykkedes at indsamle.

Nogen ny Framkomite er ikke opnævnt og fra foreningens side er intet yderligere foretat i sakens anledning.

Fra kirkedepartementet fremkom i oktober 1919 en fornyet forespørsel til foreningen om dennes stilling til «Fram»s opbevaring. — Paa denne forespørsel svarte man, at Christiania Sjømandsforening i høi grad maatte beklage, at «Fram» ikke blev forsvarlig opbevart, men at foreningen saa sig ute av stand til at hindre, at den gik tilgrunde.

Herr Commander Harold Lundh.

I taknemlig erkjendelse av Deres uegennyttige og dygtige arbeide som mangeaarig formand og medlem av Christiania Sjømandsforening og Deres store betydning for foreningens nuværende liv og trivsel, har dens 73de ordinære generalforsamling besluttet at optta Dem som

Æresmedlem
av
Christiania Sjømandsforening.

Dypt har du tidset dit navn i historien,
Lyse vil altid "Commander Lundh",
Nu sol dig borger i æreglorien,
Hvert minde om dig er en skjoldsmund.

Kristiania, den 18de december 1918.

Chr. Christensen
Formand

P. Holmes.

H. Hansen.

Joh. Fossum

Sim. Steenersen

Aug. Pedersen
sekretær.

Det ser saaledes ut som om foreningens arbeide har været forgjæves og imens gaar «Fram» al kjødets vei.

Som et eksempel paa, at det ikke bare er sjøfolk, som har interesse for denne sak hitsættes en hjertevarm artikkel av Regine Normann i «Tidens Tegn» for 18. februar 1917.

Et eneste et var Norge vor mor,
da Nansen kom hjem over landet det for.
B. B.

Jeg staar paa landeveien ovenom verftet og ser paa Roald Amundsens nye polarskute, og uvilkaarlig glir tanken over paa den gamle, kjendte av hele nationen elskede «Fram». Lykkeskuten som har baaret Norges navn fra pol til pol.

Mon en eneste en av alle os som fik være tilskuer, nogensinde kan glemme solskinsdagen, da «Fram» liten og veirslaat med svære skrammer efter isskuringen gled ind paa havnen? Ombrust var den av massernes jubelrop, kjærtegnet blev den av tusener paa tusener stolte, taknemmelige menneskeblikke, som intet heller vilde end for altid bevare den i mindet som en dyrebar, ukrænkelig skat.

Som det sig hør og bør i et riktig eventyr hilste «Gamle Akershus», askeladden blandt skutene, med æresskud, flag smeldte mot tindrende blaa himmel og vakre æresporter synte veien, hvor Nansen og hans lille flok av tapre mænd skred frem mellem menneskemurer til høire og venstre side.

Indimellem sprængtes murene av mødre som brøt vei for sine smaa barn, at ogsaa de maatte faa se, bleke av spænding entret ungguttene lyktestolper og parkens trær og pappaer løftet veslegutten sin høit paa arm, at synet av de brunbarkete mænd kunde ripe sig ind i barnesindet og gi styrke for livet.

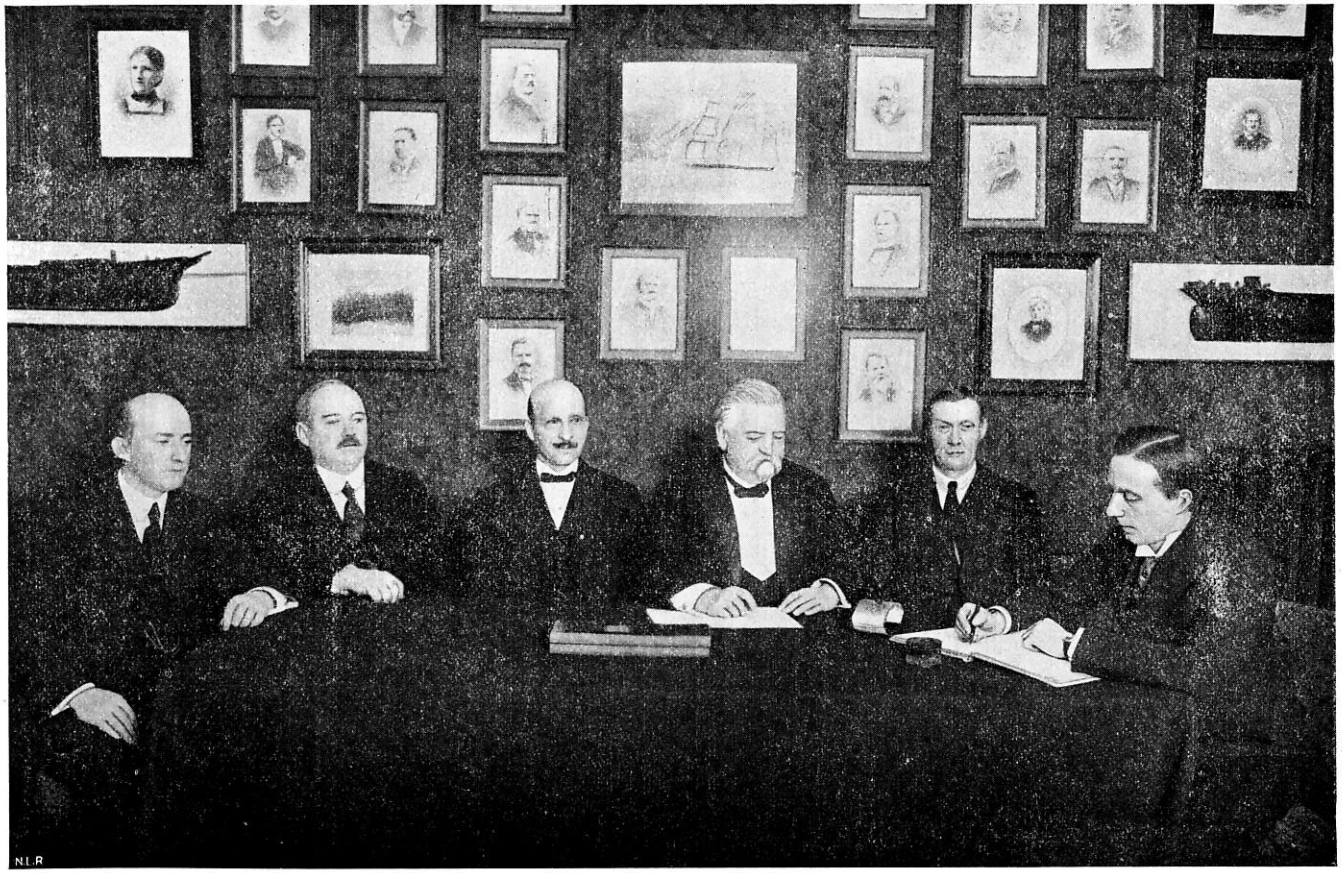
Og dagene som fulgte — —!

«Fram» laa ved bryggen og alle maatte vi ombord. Let traadte vi over det flisete dæk, undrende stirret vi ind i de halvskumre rum, hvor polarfarerne hadde hat tilhold under den aarelange færd. Den veirslaatte rig, de brunbarkede seil, trosser og ankere og hvad ellers hørte med til skuten, vi saa paa det med andakt, for hver ting hadde bestaat sin prøve og holdt maal.

Henrik Wergeland sier i et av sine aller vakreste dikter:

«Saa mild er Gud at alt hvad skapt
en førsterangs triumf har haft.»

Held det menneske og tifold held det folk, som faar være med til en slik triumf, naar triumfen er ren og straalende ukrænkelig.

R. Otter N. D. Bjørnstad Joh. Fossum H. Holmsen A. Leegaard Aug. Pedersen, sekretær

— Foreningens styre 1921 —

— —. — Paa de indvundne erfaringer planla andre mænd nye tokter og «Fram» bar dem over verdenshavene mot maalet og hjem til Norge igjen. Den er blit morken og ormædt paa de lange færdene og maa lægges op.

Men «Fram» er den norske stats eiendom og til tak for hvad den har bragt landet av ære og berømmelse, har staten selvfølgelig tat haand om den som det æreminde den jo faktisk er. Tat vare paa den for at Norges ungdom i fremtid og nutid kan se sig varm og stolt og rik paa den.

Tæt ved verftet med den nye polarskuten staar et skur. Der inde og ute under sneen ligger nu alt som kunde nyttiggjøres og fjernes fra gamle «Fram».

Det skal brukes til Roald Amundsens skute hører jeg. Utlevert av statens styrende mænd i en tid, da vore sjøfolk med livet som indsats har bragt millioner paa millioner av kroner til statskassen.

Eller sker det for at fæste lykken ved den nye færd —? Alle gode ønsker følger jo polarskuten slik den staar der med fremtiden foran sig.

Men folkets hele og udelte kjærlighet er hos «Fram». Ikke det ormædte ribbede skrog, som nu skal ophøies til museumsskib, at ungdommen kan se sig arm paa det. Men «Fram» som skuten var det i al sin fylde og makt.

Jeg er lærerinde ved Kristiania folkeskoler og jeg vet vi staar foran nydannelser i folkelagene. Barnene nøier sig ikke mere med hovedsagelig at høre, de kræver at faa se og ta paa tingene med sine hænder. Der kommer en dag, da jeg skal staa med gutteflokken min foran den ribbede «Fram». Give da Gud, jeg kan faa synt dem skuten slik jeg gjemmer den i mit sind —!

Og lykkes det, og flokken staar der med blottede hoder og varmt tindrende barneøine, da vil jeg si: Gutter naar den tid kommer, nogen av dere skal staa for styret, vær da barmhjertigere end de mænd var som godvillig utleverte nationens stolteste skute i deres hænder, som aatte hjerte til at vanvyrde den og lægge den øde.

70-aars jubilæet.

Den 19. december 1916 hadde foreningen sit *70-aars jubilæum*. Av de avisreferater, som er opbevart i arkivet fra denne fest hitsættes hvad «Morgenbladet» og «Verdens Gang» skrev.

Morgenbladet skriver:

«70 aar er en respektabel alder for en norsk forening, en levetid, som gir ret til at være overlegen overfor øieblikkets fænomener. Christiania Sjømandsforening feiret da

ogsaa igaar aftes den dag, paa hvilken den overskred støvets aar, uten at la sig trykke av de mørke slagskygger, krigen kaster, og likeledes uten at ligge næsegrus for den guldglans, som staar av skibsfartens nuværende høikonjunktur. Foreningen har set krigsvanskeligheter taarne sig op før denne dag, og den har oplevd, at norske skiber seilet gyldne frakter hjem helt fra de aar, da kanonerne tordnet nede paa Krim og adskillige ganger senere. Hvorfor skulde den da ikke ta dagen som den ublandede jubelfest den var?

— — — — —»

«Verdens Gang»s referat er saalydende:

«Christiania Sjømansforening feiret igaar ved en stemningsfuld og belivet fest i Haandverkerforeningen sit 70-aars jubilæum. Foreningen, som desværre ikke har eget hus, tæller for tiden 381 medlemmer med skibsreder Chr. Christensen som formand. Blandt de, som igaar deltok i jubilæumsfesten, var ogsaa hr. H. Holmsen, søn av en av de, som for 70 aar siden var med og stiftet foreningen. Initiativet til dens dannelse blev tat av kaptein B. Hall. I sine første aar holdt den til paa det av den ældre Kristianiageneration saa velkjendte Timms seilloft; siden har den ført en meget omflakkende tilværelse, men man haaber nu ved en igangværende indsamling at skaffe ind penger nok til at bygge foreningen et eget hus.

— — — — —»

Krigens ofre.

Nytaarsaften 1918 hadde foreningen foranstaltet en høitidelig *sørgefest i Vor Frelsers kirke* til minde om de krigsforliste norske sjøfolk. Kirken var riksmykket med guirlander av grønt og smaa norske flag — bekostet av Christiania Rederiforening. Kongen og flere av regjeringens medlemmer samt repræsentanter for Kristiania magistrat og bystyre var tilstede. Foruten Christinia Sjømandsforening under sit flag og sin fane var fremmødt: Norsk Skibsførerforening, Kristiania Maskinistforening, Norsk Selskap til Skibbrudnes Redning og Kristiania Kreds av Norsk Matros- og Fyrbøterunion — samtlige med galaklædte fanevakter.

Allerede under krigen fremkom tanken paa at tildele de sjøfolk, som hadde befart krigssonen en *hædersmedalje*. Forslag herom blev fremsat i møte 20. januar 1915. Formanden hadde om denne sak hat en konferanse med utenriksministeren, som hadde stillet sig meget velvillig og uttalte, at han sympatiserte med tanken og gjerne ogsaa hørte de andre interesserte foreningers mening om denne sak. Imidlertid fandt formandens ide ikke tilslutning inden selve foreningen, idet man ansaa tiden — midt under krigen — ikke at være gunstig.

Senere — i 1917 — optokes saken paa fællesforeningens delegeretmøte i Skien, hvor man vedtok en resolution saalydende:

«Delegeretmøtet uttaler sin varmeste sympati og anerkjendelse for de store opofrelser og værdifulde tjenester, de norske sjøfolk har ydet vort land under den nu paagaaende krig ved at opretholde handel og skibsfart.

Møtet anbefaler, at et hæderstegn med certifikat bør tildeles de norske sjøfolk, hvis tjeneste ombord i norske skiber findes fortjent dertil. Utdelingen bør maaske henstaa til krigens slutning.

Saken hvilte derefter helt til mars 1919, da den igjen blev optat og man henstillet til styret ved en deputation at henvende sig i departementet og bringe Skiensresolutionen i erindring. Dette blev ogsaa gjort og deputationen hadde foretræde for daværende statsraad Stuevold-Hansen. «Norges Handels og Sjøfartstidende» meddeler i sit referat herom, at statsraaden stillet sig meget velvillig til saken og uttalte, at der vilde bli nedsat en komite til at arbeide videre med den for derefter at fremkomme med et endelig forslag. —

Dette var i mars 1919. — Komiteen har ingen set noget til — og sjøfolkene gaar fremdeles uten medaljer. —

Den 25. april 1919 feiret *Kristiania Børs 100-aars jubilæum* og i den anledning overleverte foreningen ved en deputation en haandtegnet adresse, hvorav et avtryk gjengies paa et andet sted.

Tordenskjoldsdagen.

I november 1920 foreslog den daværende formand, at foreningen burde gjøre noget for at faa istand en høitideligere *mindehøitidelighet paa 200-aars dagen for Tordenskjolds død* den 20. november 1920 end hvad der av forsvarsdepartementet var bestemt for Kristianias vedkommende. Hovedfestlighetene var nemlig henlagt til Trondhjem, hvorfor der fra marinens side i Kristiania kun vilde finde sted en enkel kransepaalægning ved Tordenskjoldsstatuen kl. 9 morgen. Foreningen gav formanden bemyndigelse til at arrangere en noget høitideligere festlighet.

«Norges Handels og Sjøfartstidende» fortæller at Tordenskjolds dag oprandt graa og stormfuld, dog hadde mange av byens borgere fulgt appellen om at heise flag. — Den første høitidelighet fandt sted kl. ½8, idet Trønderlaget bekranset Tordenskjolds monument.

Næste post paa programmet var marinens bekransning, som fandt sted kl. 9. I denne deltok 4 mand — 3 norske og en dansk sjøofficer.

Dagens hovedhøitidelighet var den procession, som samledes paa plassen utenfor gamle Norges Bank og herfra under flag og faner toget avsted til Tordenskjolds Plads. Processionen bestod av byens sjøfartskorporationer, nemlig Christiania Sjømandsforening, Christiania Rederiforening, Norsk Skibsførerforbund og Kristiania Maskinistforening.

Resten av referatet hitsættes fra «Aftenposten» som skriver:

«Vort norske flag, baaret av staute sjøfolk som har pløid alle verdenshaver, smelder friskt i søndenvinden. Det er likesom flaget straks vil hilse helten, vore sjøfolks kollega fra de store have. Saa smelder musikken i med Tordenskjoldsmarsjen — og toget sætter sig i bevægelse nedover Raadhusgaten, forbi Sjømandshjemmet og ind paa Tordenskjolds Plads.

Her er samlet en stor menneskemasse, som tydelig viser hvilken plas helten har i befolkningen. I det øieblik, da sjøfolkene under sine faner marsjerer ind — — — — er der

vel ikke mange, som ikke tænker paa de 1500 norske sjøfolk, som satte livet til i verdenskrigen og reddet landet fra hungersnød, eller paa de sjøfolk, som fulgte vore store polarfarere til deres og vort flags hæder. Det kan nok hænde, at mange øine da ikke var tørre.

Mens marineflyverne til ære for dagen kredser over plassen, ordner toget sig rundt Enders kjendte Tordenskjoldsstatue, ved hvis fot der allerede ligger kranser fra kongen, Den norske marine, Norges Rederforbund, Norges Forsvarsforening, Kgl. norsk Seilforening og Den danske forening. Fra et av aeroplanerne blir der kastet ned en smuk blomsterbuket. Buketten havner ikke langt fra statuen og blir straks bragt hen til statuens fot.

Saa tar Christiania Rederiforenings formand, skibsreder Ivar An. Christensen ordet. — — — — — — — — Han lægger en vældig krans ved statuens fot — — — — — — — — og den helt igjennem stilfulde og værdige hyldest er avsluttet.

De civile sjømandsforeninger med formanden for Christiania Sjømandsforening, skibshandler Holmsen, i spissen, fortjener den største anerkjendelse for sit arbeide til Tordenskjoldsdagens minde — ingen kan bedre end sjømændene værdsætte hans død, og ingen har bedre forstaaelse av flagets hæder.

Skulde Norge igjen komme i krig, vil vore sjøfolk nok hævde sine traditioner og forsvare vort flag. — — — —

Gid der bak dets røde fold
staa en helt som Tordenskjold.»

I denne forbindelse kan ogsaa nævnes, at Christiania Sjømandsforening egentlig er den der fra først av tok initiativet til reisning av et Tordenskjoldsmonument i Kristiania. I arkivet findes et omslag fra 1874 med utenpaaskriften «Tordenskjoldsstatuen vedkommende».

Der foreligger en protokol paa 68 sider, hvorav alene den første er beskrevet og med følgende linjer:

«1873 den 21. november traadte komiteen for indbydelse til Tordenskjoldsstatuen sammen. Capteinleutnant N. Ihlen og Leutnant Wille vare ikke tilstede.

Capteinleutnant N. Ihlen valgtes til formand. Captein Rum-

melhoff valgtes til kasserer. Man vedtok utkast til indbydelse. Der besluttedes skrevet til billedhugger Bissen om hvad stilling nu saken stod paa og henstillet til ham at foreta forberedelser til støpning. Lister besluttedes utlagt i bokladerne og hos komiteens medlemmer, samt foranstaltet indrykket i dagbladene.»

Av de lister, som fremdeles er opbevaret findes 5 stykker. Disse hadde været utlagt hos bokhandlerne Cappelen, Cammermeyer og Rich. Andvord, samt i Athenæum og paa havnefogedkontoret.

Indbydelsen var saalydende:

Kristiania Sømandsforening tillader sig herved gjennem undertegnede Medlemmer at indbyde til Tegning af Bidrag til anskaffelsen av en Statue av Tordenskjold.

Da denne sag allerede før dens afgjørelse i Sømandsforeningen har været Gjenstand for Diskussion i Aviserne skal man tillade sig nogle orienterende Bemærkninger.

Der er ingenlunde Sømandsforeningens Hensigt at sætte sig i Spidsen for Byens Forsyning med historiske Monumenter, men da den er bleven bekjendt med, at Hr. Billedhugger Bissen i Kjøbenhavn vil levere en Afstøbning af den til hr. Grosserer Puggaard av den ældre Bissen modellerede Tordenskjoldsstatue færdig til Opsætning i Kristiania for den billige Sum af 1500 Spd. finder man, at en saa sjelden Anledning ikke bør gaa ubenyttet hen.

Statuen er 3 Alen høi og er anerkjendt af alle for at være et sandt Kunstværk, og naar den bliver opsat paa en passende indhegnet og beplantet Plads vil den kunne blive en virkelig om end beskeden Prydelse for vor paa monumenale Arbeider saa fattige By. Valg af Plads og Postament er Noget som Foreningen har tænkt at overlade til senere Overveielse sammen med Byens Bestyrelse og kunstnerisk Sakkyndige.

At faa indsamlet en Sum af 10—12,000 Spd. til et kolossalt Monument udført af en av vore egne Kunstnere er en Tanke, der vistnok er meget tiltalende, men Foreningen tror, at der er flere andre Monumenter, der først maatte blive at anskaffe før der kan blive Tale om dette, saa at ovennævnte Tanke neppe kunde ventes realisert før i en meget fjern Fremtid.

At Statuen er modelleret af en dansk Kunstner finder Foreningen ikke at være nogen Anke. Da Carl Johans Monumentet skulde anskaffes var Konkurransen fri, og det var, om man vil, et Tilfælde, at en norsk Kunstners Udkast var det bedste og at Arbeidet blev betroet denne.

Foruden at danne en Prydelse, tror man at denne smukke Statue ogsaa vil bidrage sin Del til at vække Sandsen for monumentale Arbeider i vor med næsten amerikansk Hurtighet voxende Hovedstad og virke forædlende paa Samtid og Efterslægt.

Jørgen Heftye. *N. Ihlen.* *J. Middelthon.*

Hm. Rummelhoff. *Plade Stranger.*

Wilh. Timm. *Carl Wille.*

Saken maatte imidlertid indstilles baade fordi det gik traadt med tegningen og fordi det tilslut viste sig umulig at faa Bissens statue. Bissen hadde nemlig allerede forinden Chr.a Sjømandsforening hadde henvendt sig til ham solgt statuen til Trondhjem og den derværende komite for anskaffelse av en Tordenskjoldsstatue protesterte bestemt mot, at der opstilledes en dublet av denne statue i nogen anden norsk by. Komiteens mandat gik alene ut paa kjøp av denne statue og da dette viste sig umulig, opløstes komiteen. Under komiteens arbeide indkom ogsaa under 1. oktober 1874 en skrivelse fra billedhuggeren Stephan Sinding, hvori han bl. a. sier:

«— — — Den friske, kjække Romantik, der omgiver Tordenskjolds Navn hos vort Folk, og hans skjønne, plastiske Personlighet gjør en Statue over ham til en av de taknemligste Opgaver, en norsk Billedhugger kan sætte.

Det er derfor næsten en Æressag for os norske Billedhuggere, at vi ved denne Anledning ikke forbigaaes. Da det er mig bekjendt, at Prisbilligheden av den danske Billedhuggers Statue har bidraget til, at Sømandsforeningen har villet ind-

kjøpe denne Statue, gjør jeg hermed Sømandsforeningen følgende Tilbud:

Jeg tilbyder mig at utføre en Portrætstatue af Tordenskjold: 6 Fod høi i Bronce eller Marmor 2den Kvalitet for det Beløp, som ved Subskriptionen maatte indkomme.

Eller: for den samme Sum tilbyde jeg mig at levere Statuen 9 Fod høi i bronceret Zink. — — — — — — — — — — Jeg paatager mig at ha Modellen færdig inden halvandet Aar fra Bestillingsdagen.»

Komiteen ansaa sig imidlertid ikke kompetent til at motta dette tilbud, da dens mandat alene gik ut paa kjøp av Bissens Statue.

Minebøsse.

Efter krigens slut var der rundt omkring i landets sjøfartsbyer opsat *minebøsser* til minde om de i krigen faldne sjøfolk og til hjælp for disses efterladte. I december 1920 besluttet ogsaa Christiania Sjømandsforening at faa en saadan minebøsse opsat i Kristiania og en komite opnævnt. Til at begynde med gik alt godt, penger blev indsamlet, minen fik man av staten og da der saa bare var plasspørsmaalet igjen, gik man ut fra, at minebøssen kunde bli avsløret den 17. mai 1921 — men netop dette spørsmaal blev — forunderlig nok — det skjær, hvorpaa saken skulde strande. Den 17. mai kom og gik og mange dager med den, og nu — like før dette skrift gaar i trykken — melder komiteens formand, at Kristiania formandskap blankt har avslaat at avgi grund til bøssen. Og der staar man nu. Skuffet, uforstaaende og bitre. Krigstidens fraser og den efterfølgende fredstids undfaldenhet har været sjøfolkene et grundig kursus i menneskekundskap.

Diverse.

Allerede fra tidligere tid indførtes foreningens aarlige bal. Disse gik av stabelen hver vaar og var godt besøkt og meget belivede. De foregik paa gammeldags og anstændig

maner og det fortælles med krav paa troværdighet, at da onestep og foxtrott kom paa mote, at disse ikke taaltes paa disse baller. Saaledes berettes det, at foreningens nuværende formand skulde ha paastaat, at han vilde avbryte ethvert forsøk paa slik uanstændig dans og at han i det øiemed vilde stille sig op ved flygelet for at paase ordenens opretholdelse paa det bal, som var tillyst vaaren 1917. Men heldigvis for formanden og ballets ungdom kom provianteringsraadet iveien og forbød benyttelse av brændsel til slike tilstelninger, hvorefter ballet det aar blev avlyst. Senere har foreningen intet bal hat.

Men om foreningen *nu* holdt et bal er det tvilsomt om formanden vovet at nedlægge forbud mot en efter vor tids mening saa uskyldig dans som onestep. Tænk om balgjestene forlangte et jazorkester av niggere til sin terpzicoredyrkelse?

De senere aars protokoller er gjennemgaaende fyldig og uttømmende ført og fra disse referater, som ofte gir et ganske klart billede av situationen paa møtene skal nævnes noget.

Som foreningens medlemmer vil erindre fra generalforsamlingene, er det paafaldende hvor taletrængte medlemmene er saasnart de har faat den vante menu torsk og gaas, rødvin og kaffe. Naar da pjolteren kommer — den har endnu aldrig manglet — er det som om alle — selv de, der under de ordinære møter sitter med syv segl for sin mund og efterpaa fortæller om alt, hvad de burde ha sagt — selv disse folk slaar paa sit glas og taler — høit og længe til de overdøves av næste taler.

Generalforsamlingen i 1917 var bemerkelsesværdig forsaavidt. Den daværende formand hadde efter gammelt godt mønster dirigerte med klubben ogsaa talerne ved pjolterbordet. Men dette kom en av de taletrængte paatverke og han fremsatte paa et av de følgende ordinære møter forslag om, at efter de officielle taler paa generalforsamlingen, skulde ordet være frit. Forslaget faldt enstemmig, men gik faktisk gjennem allikevel, idet ordet senere har været frit efter de officielle taler. — Den debat, som fandt sted herom, var ganske livlig. Der var fra forslagsstilleren anket over, at slik dirigering bare bragte kaos istedetfor orden, da respekten for klubben følgelig

sank proportionalt med stemningens stigning. Men dette fandt en anden taler bare bra, for ved pjolteren skulde man hygge sig og ha det gemytlig og jo flere talere des bedre — gjerne flere paa engang. — Og senere har det som sagt været praktisert slik.

Det at levere uttømmende referater er ikke altid bra. Er referatene korte, sies det ofte, at de indeholder for litet og er de lange indeholder de for meget. Dette vil fremgaa av følgende episode.

En gang hadde der været et ordentlig hallelujamøte og dette blev referert i samme aand og tone og referatet vedtat. Men dette faldt et medlem tungt for brystet og han henstillet, at referatene blev gjort mere korte og objektive (det kan bemerkes, at vedkommende medlem ikke hadde været tilstede paa det møte som refererтes) og begrundet dette med, at det var litet tiltalende, om vore efterkommere om 100 aar skulde kunne læse ut av protokollen, hvorledes den og den hadde opført sig paa det og det møte.

Efter det protokollerte forsvarte sekretæren sit referat i følgende tale:

Efter sekretærens opfatning burde et referat søke at træffe den stemning, som hersket paa vedkommende møte; var det en alvorlig forhandling, blev referatet alvorlig; var forhandlingene holdt i en humoristisk tone som paa siste møte, burde denne stemning finde uttryk i referatet. Det var av historiske grunde, netop for at efterslekten (og kanske vi selv) skulde faa et klart billede av forhandlingene i svundne tider, at referatene burde være baade fyldige og korrekte, og følgelig maatte ogsaa det refereres, som stillet de enkelte talere i et mindre flatterende lys. Hvad man har sagt og gjort, maa man kunne staa ved — eller ogsaa aapent og ærlig gaa fra.

Da alle vilde være aapne og ærlige og mænd av ord, gav man de av sekretæren refererte synspunkter sin tilslutning og referatet blev paany vedtat enstemmig.

Under en votering som for nogen aar siden fandt sted i foreningen opstod der spørsmaal om, hvorvidt forslaget var vedtat enstemmig eller ikke. Formanden paastod, at saa var sket, mens et lystig medlem hævdet, at forslaget var vedtat

mot en stemme. Paa forespørsel om hvem, der hadde stemt imot forholdt forsamlingen sig taus, men vedkommende medlem fastholdt sin paastand. Løsningen viste sig imidlertid at være den, at det var formanden selv som var synderen — omend ubevisst. Han hadde latt votere saaledes, at alle, som sat stemte for, mens de staaende stemte imot. Formanden erklærte derefter at forslaget var enstemmig vedtat, men stod selv. Efter endel debat enedes man om at anse forslaget vedtat som av formanden paastaat, idet man forutsatte, at formanden ved denne anledning «sat staaende».

Siden denne diskussion vil medlemmene ha bemerket, at formanden under voteringer altid gjør opmerksom paa, hvorledes hans stilling i øieblikket skal fortolkes.

Æresmedlemmer.

8. december 1891: De gjenlevende stiftere nemlig:

A. Hesselberg.

F. Gløersen.

A. Achenhausen.

H. Holmsen.

Bernt Nilsen.

12. januar 1892: Besigtelsesmand i Cardiff Andreas Wettre.

19. december 1896: Kaptein Otto Sverdrup.

20. december 1898: Kaptein O. Due.

24. oktober 1906: Kaptein Roald Amundsen.

18. december 1915: Skibsreder And. Jacobsen.

18. december 1918: Commander Harold Lundh.

Omstaaende hitsættes avtryk av de diplomer, som blev overlevert de to sistnævnte æresmedlemmer.

Formænd og styremedlemmer.

Aar	Formand	Viceformand	Styremedlemmer (Fra 1891-03 benævnt direktører)
1891	Edvard Roer	—	O. Foss og Joh. Gunnestad
1892	O. Foss	—	W. Grønstad, Th. Bassøe
1893	„	—	„ „
1894	„	—	„ Chr. Hannevig
1895	„	—	J. R. Bull, Ivar Caspersen
1896	Direktør Poulsson	—	O. Foss, „
1897	„	—	„ „
1898	Skibsr. Schetelig	—	Chr. Waaler „
1899	„	—	„ „
1900	Camillo Eitzen	—	„ „
1901	„	—	„ „
1902	Gross. Th. Larsen	—	O. G. Olsen „
1903	„	—	„ „
1904	„	J. R. Bull	Joh Fossum „
1905	Harold Lundh	Th. Larsen	„ J. R. Bull
1906	„	J. R. Bull	A. Krøger, Joh. Fossum
1907	„	Ivar Caspersen	„ -ekrt. Sørensen
1908	„	„	L. Hansen, T. Steinert
1909	„	„	„ O Mohn
1910	„	„	J. R. Bull, T. Steinert, O. Mohn
1911	J. R. Bull	„	H. Holmsen, Do., Do.
1912	„	„	Do. Do., Do.
1913	Chr. Eitrem	„	Do., Hj. Jensen, Do.
1914	„	„	H. Holmsen, Hj. Hansen, Chr. Christensen
1915	„	H. Holmsen	Th. Helliesen, Do., Do.
1916	Chr. Christensen	„	Do., Do., Joh. Fossum
1917	„	„	S. Steensen, Do. Do.
1918	„	„	Do. Do. Do.
1919	H. Holmsen	Joh. Fossum	N. D. Bjørnstad, Rich. Otter, Nils F. Bye
1920	„	„	Do. Do. A. Leegaard
1921	„	„	Do. Do. Do.

Sekretærer.

1863—1890: Indrulleringsbetjent R. Andersen.

1890—1892: Kaptein Wilson.

1892—1905: Kaptein Ivar Caspersen.

1905—1908: Marineløitnant Aall.

1908—1911: Navigationslærer J. Th. Johannessen.

1911—1912: Marineløitnant Aall.

1913—1915: Redaktionssekretær Ragnv. Rasmussen.

1916: Bokholder S. Gulbrandsen.

Fra 1917: Overretssakfører Aug. Pedersen.

Fortegnelse over foreningens billeder m. v.

1.	Billede av stifterne.		
2.	Fotografi av professor Mohn	(æresmedlem).	
3.	„ „ kaptein Otto Sverdrup	—	
4.	„ „ „ Roald Amundsen	—	
5.	„ „ commander Harold Lundh	—	
6.	„ „ skibsreder And. Jacobsen	—	
7.	„ „ B. Hall,	formand	1846—1862
8.	„ „ C. Diriks	—	1862—1864
9.	„ „ H. van Kervel	—	1865—1867
10.	„ „ P. Stranger	—	1868—1869 og 1876—1881
11.	„ „ C. Wille	—	1870—1874
12.	„ „ H. Rummelhoff	—	1875
13	„ „ S. Wesmann	—	1882—1886
14.	„ „ Thv. Hauff	—	1887
15.	„ „ E Røer	—	1888—1891
16.	„ „ O. Foss	—	1892—1895
17.	„ „ A. Poulsson	—	1896—1897
18.	„ „ H. F. Schetelig	—	1898—1899
19.	„ „ C. Eitzen	—	1900—1901
20.	„ „ Th. Larsen	—	1902—1904

Fotografi av comm. Harold Lundh — 1905 – 1910
21. „ „ J. Randulf Bull — 1911—1912
22. „ „ Chr. Eitzen — 1913—1915
23. „ „ Chr. Christensen — 1916 – 1918
24. „ „ H. Holmsen — 1919 – 1921
25. Norges vaaben, broderi, gave fra kaptein O. Syversen, d/s „Hero“ av Drammen.
26. Halv skibsmodel av seilskibet „Ragna“
27. „ — „ barkskibet „Signe“ av Chr.ania
28. „ — „ et litet seilskib
29. „ — „ staalskibet „Katy“
30. Silkeemblem, broderi, gave fra kaptein A. B. Knudsen, d/s „Porro“ av Chr.ania
31. Marmorbuste av skibsreder Mogens Thorsen
32. Maleri av brig „Fortuna“ av Chr.ania 1859
33. „ „ bark „Cathinka“ av Chr.ania 1856
34. „ „ „ „Hanna“
35. „ „ d/s „Clara“, gave fra skibsreder O. Mohn
36. „ „ „ „Lionel“, —„—
37. „ „ „ „Bengal“, —„—
38. „ „ „ „Arne“, —„—
39. „ „ en skonnert
40. „ „ bark „Dronning Sophie“ av Chr.ania
41. „ „ „ „Hildegard“ av Chr.ania
42. „ „ „ „Valkyrien“ av Chr.ania 1848
43. „ „ „ „Columbia“ av Chr.ania 1858
44. „ „ „ „Bravo“ av Chr.ania
45. „ „ brig „Minerva“ av Chr.ania 1830
46. „ „ fregat „Christine“ av Tønsberg 1870
47. „ „ bark „Ebenezer“ av Fredrikstad
48. „ „ „ „Magnus Lagabøter“
49. „ „ „ „Preziosa“
50. „ „ „ „Schwanden“ av Chr.ania
51. „ „ „ „Flora“
52. „ „ fregat „St. George“
53. „ „ brig „Ceres“ av Svelvig
54. „ „ „ „America“
55. „ „ bark „Aarvak“ av Chr.ania
56. „ „ „ „Fredens Haab“
57. „ „ skibsreder Mogens Thorsen
58. Tegning av „Valkyrien“ (professor Mohrn)
59. Fotografi av „Gjøa“
60. — „ d/s „Kristianiafjord“
61. — „ Havnen ved Hammerfest
62. — „ et barkskib
63. — „ bark „Dina“

64. Fotografi av „Baron Holbergs forlis“
65. En oktant
66. Et barometer med ur
67. Fotografi av bark „Ragna“
68. „ „ „ „Neptun“
69. „ „ „ „Fiorella“
70-75. 6 fotografier av forskjellige seilskiber.
76. Resolutioner fattet av Christiania Sjømandsforening under verdenskrigen 1914–18.

Resolutioner

fattet av Christiania Sjømandsforening under verdenskrigen 1914—1918.

Ekstraordinært medlemsmøte onsdag 19. august 1914. Utskrift av referatprotokollen:

«Formanden, direktør Eitrem, ønsket medlemmene velkommen og henpekte paa, at mens vi isommer har feiret vore jubilæer, staar nu hele Europa i brand. Hvad der har krævet aartiers arbeide for at opbygge, styrtes nu i grus, og nød og elendighet blir følgen. Hos os har vi undgaat krigens gru, men derfor kan det likegodt trænges, at vi er forberedt paa, at der kan bli trang blandt de til nøitralitetsvernet ukommanderte sjøfolk eller deres familier. Bestyrelsen hadde derfor tænkt, at der allerede nu burde bli anledning for sjømandsforeningens medlemmer til at komme sammen — især for dem, som grundet krigen hadde maattet lægge op og derfor kunde ønske at ha et sted, hvor kollegaer var at træffe og hvor man kunde faa behandlet spørsmaal, som kan opstaa paa grund av situationen.

Spørsmaalet om hvordan foreningen kunde yde raad og bistand hadde man tænkt kunde bli utredet ved en komite. Formanden foreslog derfor paa styrets vegne, at de ekstraordinære møter allerede tar sin begyndelse nu og at der ned-

sættes en komite til at følge med situationen og fremkomme til foreningen med forslag om hvad der bør gjøres for at hjælpe i tilfælde nød.

Begge forslag blev enstemmig vedtat.

Kaptein Michaelsen foreslog til medlemmer av komiteen skibshandler Holmsen, mønstringschef Andersen og skibsreder O. Mohn. Forslaget blev vedtat med akklamation.»

2. september 1914.

Et av forannævnte komite fremsat forslag vedtokes enstemmig saalydende:

«Komiteen foreslaar, at foreningen for tiden indskrænker sig til at hjælpe familier, hvis forsørgere er mobilisert til marinen, er hjemmehørende i Kristiania og ikke har andre eksistensmidler end de fra marinen.»

Til Komiteens foreløbige disposition stilledes 700 kr. som var tilovers av det beløp, som var avsat til fester for Sjømandsforeningernes Fællesforenings delegeretmøte under jubilæumsutstillingen 1914.

30. september 1914.

Nøitralitetsvernet.

«Christiania Sjømandsforening henstiller til Sjømandsforeningernes Fællesforening at foranledige en protest fra hele vor skibsfart — repræsentert ved dens landsorganisation — mot de utilfredsstillende forføininger, som landets regjering har truffet til underhold av sjøvernepliktiges familier under forsørgernes fravær til vern om landets nøitralitet.

Istedenfor at utbetale de lønninger og de familiebidrag, som vore utkommanderte sjøvernepliktige tilkommer i henhold til regulativet for tillæg m. v. for marinens tjenestemænd i krigstid, fastsat ved kgl. res. og gjældende fra 1. april 1907 og indtil videre — nemlig fra den tid, da marinen eller nogen del av samme er beordret sat paa krigsfot, altsaa i nærværende tilfælde fra 2. august d. a., da marinen blev

beordret sat paa krigsfot, fatter regjeringen ved kgl. res. av 25. august d. a. — altsaa 23 dager efter at marinen er sat paa krigsfot, bestemmelse om et familiebidrag, som kun skal kunne utbetales, naar indtæktsopgave samt attest om *trang* fra prest eller lensmand (politi) tilveiebringes.

Vort nøitralitetsvern har gjort sig fortjent til nationens tak. Regjeringen plikter at utbetale, hvad vort vern tilkommer i henhold til gjældende regulativer.

Det er nedværdigende for landet, at vort nøitralitetsvern underkastes bestemmelser gjældende for fattigunderstøttelse, forinden det nødtørftige til underhold kan sikres de kjære i hjemmet.

Christiania Sjømandsforening retter en kraftig appel til skibsfartens mænd kysten rundt, om at hjælpe vore mobiliserte sjøfolk til levelige vilkaar for sig og sine.

Vort nøitralitetsvern maa behandles paa en for staten værdig maate.»

16. december 1914.

«Christiania Sjømandsforening slutter sig helt til Norges Rederforbunds centralstyres henvendelse til utenriksdepartementet i anledning norske skibes opbringelse til tyske havner og den faldne priseretsdom vedkommende 5 norske skiber, der er kjendt som god prise.

Paa grund av denne doms vidtrækkende betydning, og den usikkerhet, som derved er opstaat for nøitrale lands skibsfart i krigstid, besluttet foreningen at Rederforbundets henvendelse oversendes Sjømandsforeningernes Fællesforening med anmodning om at lignende tilslutning kunde fattes av landets samtlige sjømandsforeninger.»

27. januar 1915.

Erindringsmedalje for sjøfolk.

«Christiania Sjømandsforening sympatiserer med formandens forslag om medalje til de sjøfolk, som nu befarer de minefarlige farvand, men finder tiden ikke inde til at behandle saken nu og foreslaar den derfor utsat indtil videre.»

3. mars 1915.

Erstatnng til efterlatte.

«Christiania Sjømandsforening henstiller til stortinget, at kgl. res. av 29. aug. 1914 som tillæg til lov om ulykkesforsikring for sjømænd av 18. aug. 1911 prg. 11, samt at kgl. res. av 10. oktober 1914 angaaende provisorisk anordning om sjøfolks tøi blir at forandre, saa de kan faa den fulde og tilsiktede virkning.

Man henviser til dampskibene «Suldal», «Sirius» og «Fram»s forsvinden i Nordsjøen og «Nordkyn» i Østersjøen. De efterlatte opnaar i disse tilfælder intet av de tiltænkte forbedringer, og man foreslaar derfor, at forsikringen utvides til at omfatte skiber, naar disse forliser i farvand, hvor ulykken kan tænkes forvoldt ved mine eller torpedo.»

6. februar 1916.

Tonnageavgiften.

«Christiania Sjømandsforening protesterer paa det sterkeste mot den foreslaaede tonnageavgift, der maa betraktes som en høist uretfærdig særskat paa skibsfarten og hvis lovlighet ansees tvilsom.»

1. november 1916.

Der debattertes følgende spørsmaal:

«Hvad kan der foretaes for at beskytte mandskapenes liv mest mulig paa de norske handelsskiber, naar disse sænkes av de krigførende lands krigsskiber i aapen sjø?»

Saken diskutertes indgaaende, og det fremgik av diskussionen følgende:

1. Mandskapene er i de fleste tilfælder henvist til livbaatene for at kunne redde sine liv, skibene sænkes i alt slags veir og i de forskjelligste farvand.

2. Mandskapene ombord i vore handelsskiber maa oplæres til at ro, da det viser sig, at der er den største ubekjendtskap hos vore sjøfolk med hensyn til at ro en livbaat.

3. Baatmanøvre kan ikke foretaes hyppig nok; disse bør foregaa saasnart anledning gives, og alle mand maa oplæres i at ro.

4. Livbaatene bør altid være utstyrt saaledes, at mandskapet ombord i disse kan faa mest mulig beskyttelse. Der blev anbefalt, at trækket over livbaatene var arbeidet av sterk duk, saaledes at det kan benyttes som dæk og til beskyttelse for mandskapet, naar disse er i baatene i aapen sjø, og veirforholdene er saa vanskelige, at beskyttelse er nødvendig. Presenningene bør kunne rulles op aktenfra, saaledes at den formet en slags bak forut; dette vilde være av stor beskyttelse, naar baatene laa for drivanker eller buksertes.

5. En puller burde anskaffes forut og akterut for at kunne benyttes under slæpning.

6. Drivankeret bør altid være iorden, og en bolt anbefaltes anskaffet fæstet ⅔ nede paa stevnen, hvor ankertauget kunde fæstes. Baatene vilde da ride bedre.

7. En liten kasse (laast) bør altid findes forhaanden til hver livbaat, indeholdende klær. Specielt anbefaltes redningsvester, vaatter, skjærf, oljeklær eller vindklær. Der bør ogsaa være en flaske brændevin og endel skraatobak i kassen, det kan komme godt med.

8. Paa utsiden av baatene bør anskaffes *korkeputer*. Disse vil dæmpe sjøen og beskytte baatene under utsætningen.

9. Kraftig morselampe skal forefindes til hver baat.

10. Brudebaaten anbefaltes som den beste livbaat.

11. Motor i baatene vilde være av stor hjælp.

12. Nødraketter — stormfyrstikker og ca. 10 favner manila til slæpning.»

En avskrift av foranstaaende raad blev sendt Norges Rederforbund med henstilling om at videresende dem til rederne og skibene. I oversendelsesskrivelsen anføres: Christiania Sjømandsforening har henvendt sig til de forskjellige organisationer, som repræsenterer den aktive norske sjømandsstand, og disse har ved sine underskrifter tiltraadt denne skrivelse.» Rederforbundet gav et imøtekommende svar og lovet at sende raadene til skibsførerne og konsulatene.

7. mars 1917.

Provisoriske redningsflaater. *)

«Christiania Sjømandsforening henstiller til sjøfartsdirektøren øieblikkelig at foranledige utfærdiget paabud om, at der ombord i ethvert skib, som skal befare blokadesonen, føres en eller flere flaater, som i tilfælde baatene ikke blir tilgjængelige, er tilstrækkelig til at opta alle ombordværende personer.»

24. oktober 1917.

Nordsjøkatastrofen.

«Katastrofen i Nordsjøen den 17. oktober 1917, hvor tyske krigsskiber massakrerte forsvarløse norske sjøfolk, efterat den utilstrækkelige engelske konvoi var ødelagt, har trods undervandskrigens rædsler forfærdet den norske almenhet saavelsom hele den virkelig civiliserte del av verden.

Her er ikke tale, hverken om krigsbedrift, mot eller nogetsomhelst, der kan skaffe vedkommende krigførende makt en helteglorie, men kun om myrderi i en grad, som vilde bragt selv middelalderens værste barbarer til at rødme.

For saadan krigsførsel uttaler Christiania Sjømandsforening sin dype forakt.»

4. december 1917.

Bemandingsskalaen.

«Da bemandingsreglene for norske skiber under den nuværende situation hensiktsmæssig ikke kan fastsættes, henstiller vi til statsmyndighetene, at saken taes op til fornyet drøftelse, naar ordnede forhold atter indtræder, og at utkastet av 3. oktober 1917 — med de av Chrisiania Sjømandsforenings komite foreslaaede rettelser og tillæg — lægges til grund for den fornyede behandling.»

---

*) Det bemerkes, at handelsdepartementet i henhold til denne henstilling allerede den 12. s. md. fastsatte bestemmelser herom og disse traadte i kraft 5 dager efter.

26. mars 1918.

Pressemeddelelser om sænkninger.

«Christiania Sjømandsforening som i et talrik møte har behandlet pressens beretninger om norske skibes sænkninger, tillater sig i ærbødighet at henstille til regjeringen at drage omsorg for at sensationelle beretninger om formodede sænkninger og minesprængninger og norske sjøfolks formodede lidelser forbydes. Saadanne beretninger, som tilslut viser sig at være ubegrundede, bringer ind i mange hjem megen sorg og bekymring, som disse burde ha billig krav paa at bli spart for.»

22. oktober 1918.

Erstatning.

«Christiania Sjømandsforening har altid betraktet den tyske ubaatkrig mot handelsskiber med dyp avsky og forakt og henstiller til den norske regjering i tide at søke erstatning for det tap, som er paaført norske sjøfolk og deres efterlatte ved denne folkeretsstridige krigsførsel.»

Byggefondet.

Cristiania Sjømandsforenings byggefond blev besluttet oprettet den 28. februar 1888 og utgjorde aaret efter — den 22. februar 1889 — kr. 81.12. Fondets størrelse er nu 85,000 kr. Heri er indbefattet 10,000 kr. som i 1914 av skibsreder And. Jacobsen blev skjænket foreningen som legat. Aaret efter — i 1915 — oprettet skibsreder Jacobsen imidlertid et nyt legat paa 100,000 kr. og bestemte samtidig, at det første legat paa 10,000 kr. skulde tilfalde byggefondet, naar dette hadde naad 40,000 kr. Tilførslen fandt sted i 1918, idet fondet den 1. januar nævnte aar med renter utgjorde ca. 43,000 kr.

Av nævnte beslutning hitsættes:

«Der besluttedes at anskaffe sparebøsser med paaskrift «Christiania Sjømandsforenings Byggefond» til indsamling av et bidrag til et byggefond for Christiania Sjømandsforening, hvorvd foreningen i sin tid kunde bli sat istand til at erhverve sit eget hus, der da tænkes at skulle avgi forsamlingslokale for foreningen i forbindelse med smaa familieleiligheter for gamle, hæderlige og trængende medlemmer og medlemmers trængende, ældre, hæderlige enker, hvor disse mot en billig husleie eller muligens frit kunne erholde bolig, samt i forbindelse med et sjømandshjem, forsaavidt midlerne dertil skulde bli tilstrækkelige.»

Tomt til et vordende hus fik man i 1892 skjænket av grosserer H. A. H. Poulsen. Tomten var beliggende paa Klosterengen, men da det viste sig, at bebyggelsen der vilde volde foreningen store vanskeligheter, blev bestyrelsen i 1893 enig med grosserer Poulsen om, at denne tok tomten tilbake igjen mot at yde byggefondet et passende bidrag i penger.

Angaaende byggefondet er senere fattet flere resolutioner, hvorav hitsættes:

23. oktober 1912: (forslag fra skibshandler N. Hovdan).

«Christiania Sjømandsforening nedsætter en byggefondskomite, bestaaende av 3 — tre — medlemmer til drøftelse av spørsmaalene, hvilke indtæktskilder kan paapekes til fordel for byggefondet og hvorledes en pengeindsamling blandt medlemmene og interesserte bør iverksættes.

Komiteen, der vælges for 2 aar ad gangen, har minst en gang om aaret at forelægge sine beslutninger og forslag for foreningen til godkjendelse, likesom regnskap for indkomne beløp, avsluttes og indsendes sammenfaldende med foreningens aarsregnskap.»

Den 14. januar 1914 gjentokes beslutningen, men med den forandring, at medlemmene kun vælges for et aar ad gangen.

Eftersom fondet er vokset, har man gjentagende været paa nippet til at kjøpe hus og foreningens følgende beslutninger vil vise, hvorledes man — for i tilfælde straks at kunne slaa til — efterhvert har lagt det hele i styrets haand.

Den 18. mars 1919 besluttes:

«Bestyrelsen bemyndiges til at kjøpe gaard eller paa anden maate tilsikre foreningen egne og passende lokaler. Til dette øiemed kan benyttes byggefondet — ogsaa saaledes at der for dette fond tegnes aktier, hvis bestyrelsen finder det heldig at skaffe mere kapital ved dannelsen av et aktieselskap.»

Det kan nævnes, at der i dette møte blev utlagt en liste blandt medlemmene til tegning av aktier, da spørsmaalet den gang var noksaa brændende og samme aften tegnedes til et eventuelt aktieselskap 42,000 kr.

Den 6. april 1921 besluttes:

«Christiania Sjømandsforenings styre bemyndiges til at kjøpe hus enten alene eller sammen med andre. Styret suppleres for anledningen med d'herrer skibsrederne O. Mohn, Chr. Christensen, konsul Nils F. Bye, kaptein Fr. Glückstad samt inspektør Hj. Hansen og mønstringschef Magnus Andersen samt andre, som styret selv maatte ønske at tilkalde.

Forslaget er at forstaa saaledes, at et eventuelt kjøp ikke behøver at forelægges foreningen eller generalforsamlingen til approbation.»

Legater.

1. *A. W. Christensens legat til understøttelse av sjøfolks og lodsers trængende efterlatte. 21,900 kr.*

2. *Darre Maschmanns legat til understøttelse av ældre trængende sjømænd eller av sjømænds efterlatte trængende enker. 20,000 kr.*

3a. *Adolf Jensen og hustrus legat til opdragelse for sjøgutter i skoleskib i Kristiania eller til hjælp for gutter, der vil tilsjøs. 10,000 kr.*

3b. *Adolf Jensen og hustrus legat til veltjente lodser og sjømænd hjemmehørende ved Kristianiafjorden. 10,000 kr. (Ikke disponible endnu).*

4. *Kontorchef P. Hounts legat. 2000 kr.*

Rentene anvendes til oplærelse av sjøgutter efter bestyrelsens nærmere bestemmelse.

5. *Bernth A. Ellingsen og hustru Hanna født Gundersøes legat til gamle trængende sjømænd og/eller deres efterlatte, hjemmehørende i Kristiania og omegn. 5600 kr.*

6. *Skibsreder And. Jacobsen og hustru Laura født Røeds legat for trængende sjømænd og/eller deres efterlatte, hjemmehørende i Kristiania og omegn og Tønsberg distrikt. 100,000 kr.*

7. *Agent Louis Nicolay Withs legat for trængende sjøfolk og/eller deres efterlatte. 100,000 kr. (Kristiania og omegn).*

8. *Ingeniørkaptein C. C. C. Lund og hustru Otilie, f. Foyns legat* til understøttelse av trængende sjøfolk, særlig efter forulykkede under krigen. Som foreningens repræsentanter i styret, hvori advokat Gustav Blom er livsvarig formand, fungerer skibshandler H. Holmsen og kaptein Joh. Fossum. Legatets størrelse er 100,000 kr.

9. *Enevold Andersen og hustrus legat* til norske sjøfolks trængende efterlatte 13,000 kr. Første utdeling finder sted i 1924.

10. *Skibsfører Edvin Jensen og hustru Amalies legat* for værdige trængende sjømandsenker i Kristiania; dets størrelse er endnu ikke bestemt.

11. *Christiania Sjømandsforenings understøttelsesfond* for trængende medlemmer og deres efterlatte. 20,000 kr.

12. *Fondet for skadelidte sjømænd.* 725 kr.

13. *Kaproningsfondet.* 490 kr.

14. *Julefondet.* 83 kr.

Understøttelsesfondet er stiftet den 19. december 1912 ved en gave stor 100 kr. fra kaptein J. Randulf Bull og har senere været øket dels ved frivillige bidrag og dels ved aarlige tilskud av foreningens kasse. Fondet træder ikke i virksomhet før kapitalen har naad en størrelse av minst 20,000 kr. og utdeles da i portioner paa minst 300—400 kroner pr. aar halvaarlig til trængende, værdige ansøkere, der har været medlemmer av foreningen i minst 5 aar, eller til saadanne medlemmers efterlatte hustru og barn. I ekstraordinære tilfælder kan bestyrelsen utdele uanset medlemstiden. — Efter at fondet har naad 20,000 kr. lægges hvert aar 10 pct. av rente-

indtækten til kapitalen plus mulige gaver indtil kapitalen er vokset til 500,000 kr., hvorefter alle renter utdeles. Kapitalen maa aldrig røres.

Som det vil sees træder dette fond i virksomhet paa foreningens 75-aars dag.

Lovene.

Siden 1890 har lovene været forandret 8 ganger, nemlig i 1897, 1899, 1903, 1908, 1911, 1915, 1917, 1918 og 1920. Den siste var ganske omfattende.

Da det vil bli noksaa langt og muligens ikke like interessant for alle at følge forandringene opover tiden, skal man indskrænke sig til her at indta in extenso de første lover, som er fundet i arkivet og de nugjældende lover.

De første lover som er fundet er trykt i 1859 og bærer titelen: «Love for Selskabet Søemands-Foreningen i Christiania», hvorav man altsaa kan trække den slutning, at foreningens navn gjennem aarene ogsaa har undergaat en forandring. Dog er der vel intet at gjøre ved dette nu, idet det nuværende navn «Christiania Sjømandsforening» vel maa sies at ha vundet hævd ved Alders Tids Bruk.

Love for Selskabet Søemands-Foreningen i Christiania. 1859.

§ 1.

Foreningens Øiemed er at skaffe hinanden indbyrdes Underretning om alle Sager vedkommende Skibsfarten, ligeledes staae hinanden bi i Raad og Daad, udbrede practisk og theoritisk Sømandskab, samt i det hele virke til den hele Stands Fremadskriden.

§ 2.

Til Medlemmer af denne Forening antages Skibsførere og Styrmænd, der, efter at være skriftlig indmeldte i et Møde af Een af Medlemmene, næste Samling voteres paa, og da have Pluraliteten af de

tilstedeværende Medlemmers Stemmer for sig. Ligesaa kunne Andre, der interessere sig for Forningen, paa samme Maade antages som Medlemmer; dog skulle de mindst have to Trediedele af de tilstedeværende Medlemmers Stemmer for sig.

§ 3.

Skibsførende Medlemmer kunne medtage Reisende. Ligeledes kunne af Directionen tilkaldes Andre end de, der have Adgang, naar saadant til en eller anden Forhandling findes at være nødvendig. Styrmænd tillades ei at medtåge Reisende eller lade indmelde nye Medlemmer.

§ 4.

Foreningens Møder afholdes een Gang ugentlig, og er det i disse Moder ikke Foreningens Medlemmer forment, efter at alle Forhandlinger, Foredrag etc. ere tilendebragte, at tilbringe det resterende af Aftenen med selskabelig Underholdning, dog ikke længer end til Kl. 12 midnat.

§ 5.

Foreningens Medlemmer erlægger en Contingent, af 2 Spd. om Aaret, der betales hvert halve Aar med 1 Spd. forskudsvis. Udenbyes Medlemmer og Styrmænd betale halv Contingent. Hvert Medlem erlægger 60 Skill. i Indtrædelsespenge.

§ 6.

Foreningens Stiftelsesdag, 19de December, er bestemt som Aarsmøde. Directionen utvikler de foregaaende Aars Virksomhed, fremlægger Regnskab samt Fortegnelse over ind- og udmeldte Medlemmer; Forslag til Forandring i Lovene gjennemgaaes, hvorefter Valg paa nye Embedsmænd foretages. Intet Medlem maa undslaae sig for det Valg, der kan træffe ham, uden særdeles vægtige Grunde.

§ 7.

Stemmeberttigede ere un Skibsførere; Directeurerne deeltage i Votering som andre Medlemmer, dog i Stemmelighed afgjør den administrerende Directeur Stemmeflerheden, med mindre Pluraliteten utsætter Sagen til et senere Møde.

§ 8.

Ingen nye Loves Indførelse, Contingentens Forhøielse eller andre Sager, Selskabets Communale Bestyrelse angaaende, bør bestemmes uden Generalmøde, og da med ⅔ af de tilstedeværende Medlemmers Sanction; de ikke Mødende maae finde sig i de Mødendes Beslutninger.

§ 9.

Foreningen bestyres af følgende Embedsmænd, der vælges blandt de stemmeberettigede Medlemmer:

1) 3 Directeurer, der fungere eet Aar, hvorefter de kunne frasige sig Valg det følgende.
2) 1 Casserer, der ligeledes vælges paa eet Aar.

Supleanter vælges ved særskilt Valg.

§ 10.

Directionen skal sørge for et passende Locale til Sammenkomsterne, hvorved i det mindste Een maa være tilstede i den Orden, de indbyrdes selv bestemme; ligeledes have de at paasee Orden og Lovenes Overholdelse, tillige see udførte de Beslutninger, der tages af Generalforsamlingen, gjøre Medlemmerne bekjendte med Forhandlingerne, og styre disses Gang, samt i Tilfælde af delte Meninger afgjøre om Votering skal finde Sted. En Protokol anskaffes, hvori ethvert Medlem indskrives, samt hvori indføres, hvad der af Forhandlingerne vedgaaer Foreningens eller Søvæsenets Lære og Formaal.

§ 11.

Under Forhandlingene reiser det Medlem sig, som vil tale; begjære Flere Ordet paa en Gang, afgjør den administrernde Directeur hvem der taler først.

§ 12.

Overopsynet over Foreningens Casse paaligger Directionen, som ogsaa haver at revidere Regnskabet ved Aarsmødet, og fremlægge det der til Medlemmernes Eftersyn.

§ 13.

Cassereren skal indkræve den lovbestemte Contingent, og ikke uden Ordre fra Directionen udbetale forekommende Udgivter. Ved Aarets Slutning afgiver han Regnskab.

§ 14.

Da dette Selskab bestaaer af Søemænd, og det saaledes lettelig kan træffe, at de sidst valgte Directeurer ei ere hjemme, træder de valgte Supleanter i disses Sted til deres Hjemkomst.

§ 15.

Dersom noget Medlem giver Anledning til Forstyrrlse af den almindelige Orden, kan den fungerende Directeur, udvise ham; gjør Nogen sig skyldig i større Forseelser, kan han af Selskabet exkluderes; saadant kan kun indtræde paa nye efter Votering.

§ 16.

Generalforsamling kan afholdes saa ofte, som Directionen finder det nødvendigt; i saadant Tilfælde maa Dagen, og om Forhandlingerne, der skal foredrages, er af særdeles Interesse, ogsaa disse bekjendtgjøres i sidste Samling før det sammenkaldte Generalmøde.

§ 17.

Som Følge af det i § 1 bestemte Formaal, paalægges det ethvert Medlem, saameget som mulig, at gjøre sig bekjendt med, hvad han i Udlandet maatte erfare om nye Opdagelser, Opfindelser, Indretninger vedkommende Søevæsenet, og især henvende Opmærksomheden paa nye Fyre, Søemærker m. m. samt Forandringer som Natur og Kunst kunne have bevirket paa bekjendte Havnes Indløb fra Søen, de forskjellige Taxter for Lodser, Bankers Forandring eller andet saadant, og indberette samme til Directionen saa snart skee kan, med Tilføiende, om han har saadan kundskab af Bekjendtgjørelser, egen Erfaring og andre paalidelige Kilder, eller om det blot er Rygte. Er Sagen af Interesse, indføres den i den dertil udlagte Protocol.

§ 18.

Generalforsamling antages ei at være tilstede, eller nogen anden Beslutning kan tages, som Votering paa nye Medlemmer etc., undtagen mindst 20 stemmeberettigede Medlemmer ere samlede.

§ 19.

Indtrædelse i Foreningen kan skee til enhver Tid av Aaret; skeer det før Juli Maaneds Begyndelse, betales fuld Contingent, og efter, kun den halve; begge Tider betales fulde Indtrædelsespenge. Udmeldelse skeer skriftlig til Directionen før 1ste Juli eller 19de December.

§ 20.

Beslutninger eller Forandringer af mindre Betydenhed, der dog ville medføre Udgift, tillades Diectionen paa egen Haand at bestemme, uden Sammenkaldelse af Medlemmerne, naar dette er til Foreningens Gavn, og ei overskrider 10 Spd.

§ 21.

Ethvert Medlem erholder ved Indtrædelsen et Exemplar af Foreningens Lov.

Love for Christiania Sjømandsforening.

1921.

§ 1.

Formaal.

Christiania Sjømandsforening, stiftet den 19 december 1846, har til formaal at knytte medlemmer av sjømandsstanden og andre sjøfartsinteresserte nøiere sammen, gi dem anledning til at bistaa hverandre med raad og daad og til at virke for alt, som kan tjene sjømandsstandens og sjøfartens interesser.

§ 2.

Optagelse av skibsførere, styrmænd og sjøofficerer.

Medlem av foreningen kan enhver mand bli, som fører eller har ført fartøi, er eller har været styrmand eller sjøofficer, ved til styret at indsende en skriftlig ansøkning med paaført anbefaling av et medlem.

Ansøkningen avgjøres i styremøte med almindelig stemmeflertal og i tilfælde optagelse refereres dette i første medlemsmøte.

§ 3.

Optagelse av andre sjøfartsinteresserte.

Som Medlemmer kan tillike optages andre sjøfartsinteresserte, som er eller i længere tid ha været knyttet til forretning eller institution, som staar i direkte og stadig forbindelse med skibsfarten. Ansøkning indsendes skriftlig til styret med paaført anbefaling av et medlem efter § 2. Ansøkningen refereres i et møte og blir gjenstand for votering i næste møte. Spørsmaalet om optagelse avgjøres ved almindelig stemmeflertal. Der maa være mindst 24 medlemmer tilstede. Dog maa til enhver tid mindst ⅔ av foreningens medlemmer være aktive eller forhenværende sjømænd efter § 2.

§ 4.

Optagelse av æresmedlemmer.

Foreningen kan opta æresmedlemmer.

Forslag herom maa først fremsættes paa et foreningsmøte, hvor der er mindst 24 medlemmer tilstede.

Vinder forslaget ved votering ⅔ av de møtende medlemmers stemmer, har styret at fremsætte det for næste ordinære eller estraordinære generalforsamling, hvor spørsmaalet om optagelse avgjøres ved votering.

§ 5.

Ikke-medlemmer (tilreisende og andre).

Et medlem kan medtage sjøfartsintersserte tilreisende.

Styret kan til møterne indby ikke-medlemmer, naar dette ansees tjenlig.

Ikke-medlemmer kan delta i forhandlingerne, men har ikke stemmeret.

§ 6.

Kontingent.

Kontingent betales forskudsvis saaledes:

Kr. 5 i indskrivningspenge ved optagelsen.

Kr. 20 for indenbysboende (Kristiania, Aker og Bærum).

Kr. 10 for utenbysboende.

§ 7.

Utestaaede kontingent.

Dersom noget medlem, uagtet opfordret dertil, ikke har erlagt kontingent for 2 paa hinanden følgende aar, k a n han ansees utmeldt av foreningen og kan ikke atter optages, uten efter ny indmeldelse og votering (kfr. § 2 og § 3), hvorhos den skyldige kontingent først maa indbetales.

Et medlem som har været ute tilsjøs i et uavbrutt tidsrum av over 2 aar, betaler kun h a l v kontingent for den tid, han har været borte.

§ 8.

Ind- og utmeldelse.

I n d m e l d e l s e i foreningen kan ske til enhver tid.

Sker saadan før juli maaneds begyndelse betales f u l d og efter denne tid h a l v kontingent.

U t m e l d e l s e av foreningen maa ske skriftlig til styret.

Fuld aarskontingent blir at erlægge uanset naar utmeldelsen finder sted.

§ 9.

Styret.

Foreningens anliggender ledes av et styre paa 5 medlemmer med 2 varamænd.

Disse vælges paa den ordinære generalforsamling; formanden for 1 aar ad gangen og de øvrige styremedlemmer samt varamændene for 2 aar ad gangen. Hvert aar uttræ̈r 2 av styremedlemmerne efter tur. Formanden og mindst 2 styremedlemmer bør være medlemmer efter § 2.

Der vælges saaledes:

1. Formanden ved særskilt valg.
2. Næstformanden ved særskilt valg.
3. De øvrige styremedlemmer underett.
4. De 2 varamænd underett.

Styret antar en sekretær, som tillike har at forrette som kasserer.

Styret er beslutningsdygtig, naar 3 av dets medlemmer er tilstede.

Styret forvalter foreningens legater og midler samt fører opsyn med foreningens kasse.

Formanden paaser, at sekretæren fører protokol over styrets møter.

Protokollen underskrives av de styremedlemmer, som deltok i det refererte møte.

Det protokollerte oplæses i næste styremøte.

§ 10.

Sekretær og kasserer.

Sekretæren, som tillike forretter som kasserer, har at rette sig efter en av styret utfærdiget instruks.

Han maa ikke utbetale noget beløp, forinden regningen er anvist av formanden.

Han har at oversende regnskapet til den valgte revisor senest den 12 december i hvert aar.

§ 11.

Bekjendtgjørelser.

Til almindelige bekjendtgjørelser kan dagspressen benyttes i den utstrækning, som styret finder nødvendig.

Indkaldelse til ordinær eller ekstraordinær generalforsamling sker gjennem brevkort eller cirkulære til foreningens medlemmer.

Dette skal utsendes senest 1 uke før generalforsamlingen og skal indeholde en fortegnelse over de saker, som skal behandles.

§ 12.

Foreningsmøter.

Foreningen avholder regelmæssig møter en gang ukentlig fra begyndelsen av oktober til utgangen av mars.

Utenfor denne kan styret sammenkalde ekstraordinære foreningsmøter, naar styret finder det tjenlig.

§ 13.

Ledelsen av møterne.

Styret sørger for et passende lokale til møterne, ved hvilke i det mindste et av styrets medlemmer maa være tilstede.

Formanden — eller i hans forfald næstformanden — eller i tilfælde av begges fravær et av styrets 3 øvrige medlemmer, efter ancienitet ved valget — dirigerer møterne.

En sak, der forelægges foreningen til uttalelse, maa refereres av dirigenten paa det møte, saken forekommer.

Behandlingen av saken kan først paabegyndes i næste møte.

Dirigenten avgjør talernes rækkeorden i tilfælde av at flere begjærer ordet paa samme tid.

Under forhandlingerne reiser det medlem sig, som av dirigenten faar ordet.

Dirigenten paaser, at sekretæren fører forhandlingsprotokollen.

Det protokollerte oplæses i næste foreningsmøte.

Naar referatet er vedtat — i tilfælde ved votering med almindelig stemmeflertal — underskrives forhandlingsprotokollen av de styremedlemmer, som var tilstede paa møtet.

Efter forhandlingernes avslutning k a n resten av aftenen tilbringes i selskabelig samvær til kl. 12 nat.

§ 14.

Utvisning av foreningen.

Et medlem, hvis forhold eller optræden er egnet til at vække forargelse, kan utvises av foreningen.

Naar forslag om utvisning er fremsat, sender styret vedkommende skriftlig meddelelse herom med underretning om, naar forslaget vil bli behandlet i almindelig medlemsmøte. Den, mot hvem utvisningsforslag er fremsat, har ikke adgang til at avgi stemme i saken, men har forøvrig ret til at delta i sakens almindelige behandling.

Forslag om utvisning av et medlem maa fremsættes i ett møte og blir gjenstand for realitetsbehandling i næste eller et senere møte.

Beslutning om utvisning kræver ⅔ av de møtende stemmer. Der maa være mindst 24 medlemmer tilstede.

Avgjørelsen kan indankes for første ordinære generalforsamling, hvor almindelig stemmeflertal er tilstrækkelig.

Et engang utvist medlem kan paa andragende atter indvoteres, naar andragendet er enstemmig anbefalt av styret.

§ 15.

Ordinær generalforsamling

avholdes aarlig paa foreningens stiftelsesdag den 19 december.

Der behandles:

1. Aarsberetning, som fremlægges av styret.
2 Regnskap, som fremlægges i revidert stand.
3. Budgetforslag for kommende aar (20. dec.—19. dec.).
4. Forslag til forandring av foreningens love (kfr. § 17).

5. Valg av styre for kommende aar.
6. Valg av revisor for kommende aar.
7. Valg av 2 medlemmer til revision av foreningens legater for kommende aar.
8. Andre saker, som styret finder paakrævet at forelægge.

Man kan frasi sig valg for følgende periode.

Ordinær generalforsamling kan ikke avholdes medmindre minst 24 medlemmer er tilstede.

§ 16.

Ekstraordinær generalforsamling

kan avholdes, naar styret finder det paakrævet, eller efter forslag fra et medlem, naar dette ved votering er antat ved almindelig stemmeflertal i et foreningsmøte, hvor der var mindst 24 medlemmer tilstede.

Ekstraordinær generalforsamling kan ikke avholdes, medmindre mindst 24 medlemmer er tilstede.

§ 17.

Foranding av foreningens love

kan alene foretages paa den ordinære generalforsamling (kfr. § 15).

Forslag til forandring i lovene maa først fremsættes og være gjenstand for votering i et foreningsmøte paa mindst 24 medlemmer, hvor det maa ha været foreløbig antat ved almindelig stemmeflertal.

Til forandring av lovene kræves ⅔ av de møtende medlemmers stemmer.

§ 18.

Uttalelser i retssaker.

Foreningen befatter sig ikke med uttalelse i retssaker.

§ 19.

Foreningens opløsning.

Forslag om foreningens opløsning kan fremsættes paa en ekstraordinær generalforsamling, men kan først vedtages paa den ordinære generalforsamling.

Dette kan dog først ske efter 1 aars forløp fra forslagets fremsættelse.

For at beslutning om opløsning skal være gyldig, maa mindst halvparten av samtlige medlemmer og ⅔ av de paa den ordinæe generalforsamling møtende medlemmer ha uttalt sig for opløsning.

Samtidig avgjørers med ⅔ flertal, hvorledes foreningens legater og midler skal disponees eller anvendes.

§ 20.

Utdeling av lovene.

Hvert medlem erholder ved optagelsen et eksemplar av foreningens love.

KRISTIANIA SØMANDSFORENING
STIFTET 1846